

Jankovic-Mes
klanica i prerada mesa

Laćarak, Železnička 40, Tel/Fax: 022/671-006
www.jankovic-mes.co.rs

PHILIP DUŠECI
NIJE VAŽNO GDE, VAŽNO JE NA ČEMU...

philip
Filipovic Co.

Jarački put bb
22000 Sremska Mitrovica
+381 22 624 665
www.duseciphilip.com

hraná produkt
hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina V • Broj 94 • 18. novembar 2016. • cena 40 dinara

**сремске
новине**

POLJOPRIVREDA

MUKE

Foto: M. Mileusnić

Mladi povrtar Siniša Stojković iz Kukujevaca sa ocem Slobođanom, uz ratarstvo na 35 jutara zemlje, bavi se i povrтарstvom. Proizvode sopstvenu rasadu i gaje gotovo sve vrste povrća: krompir, crni luk, lubenice, dinje, papriku, kuruz šećerac i cveklu.

Kako kaže, ove jeseni je prodaja krompira slabo išla, a imali su i nevolju sa lukom, jer je zbog lošeg semena propalo 80 odsto proizvedenog roda.

Strana 7.

U OVOM BROJU

OBELEŽEN SVETSKI DAN JABUKA

Voće koje ima kupca!

Strana 6.

ISTINA O IZVOZU SVINJA U RUSIJU

Blokada zbog kuge

Strana 13.

ODLUKOM VLADE SRBIJE

Država kupuje kukuruz

Strana 5.

SMS MALI OGLASI 063/8526-021

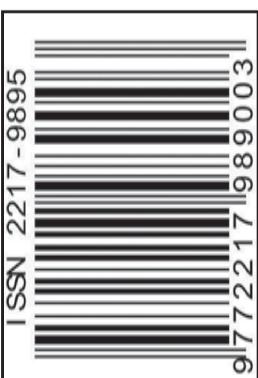
MOLOVIN

STEVA SMAJIĆ, POLJOPRIVREDNIK

Čekamo bolja vremena

Strana 11.

ПСС
ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22

produktna berza ad novi sad

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail:nsberza@unet.rs, www.proberza.co.rs

od 7.11. do 10.11. 2016.

Rast cene pšenice

Dešavanja na svetskim berzama

RUMA • MINISTAR POLJOPRIVREDE BRANISLAV NEDIMOVIĆ

Otvaranje novih tržišta i podsticaj proizvodnje

- Moramo se oslobođiti nekih demagoških stvari u poljoprivredi i prestati da plaćamo sve isto, jer onda tu nema razvoja. Uložiću ogromnu energiju i snagu, zajedno sa svojim timom, da ovo uspostavimo – rekao je ministar Nedimović

Prišli su nedavne posete kompaniji „Donera“ u Rumi, ministar poljoprivrede u Vladi Republike Srbije Branislav Nedimović, je u obraćanju medijima govorio o mnogim aktuelnim merama koje ministarstvo preduzima kako bi se brojni problemi u poljoprivredi rešili, i narednim koracima i planovima, kojima bi se naša poljoprivreda učinila savremenom i konkurentnom na mnogim tržištima.

– Mi sada radimo zajedno sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD), start up krediti, i želimo sve ono što je novo u poljoprivrednoj proizvodnji, bilo da je reč o podizanju zasada, čuvanju ili preradi. Isto tako radićemo i sa poslovnim bankama na teritoriji Srbije. Donosimo kompletne mere

agrarske politike, koje usaglašavamo sa delegacijom Svetske banke. Želimo da koristimo alate koji su dali dobre rezultate, i borićemo se da od MMF-a dobijemo one mere koje će povećati konkurentnost. Do kraja godine očekuje nas još dosta posla, i u pogledu donošenju mera agrarne politike i usvajanja samog budžeta. Jedna od bitnijih stvari na kojima ćemo insistirati jeste prerađivački sektor, investicije u mehanizaciju, skladišne prostore, u sušare i sve ono što povećava konkurentnost srpske poljoprivrede i agrara. Pored dobre priče sa Ruskom federacijom koja je otvorila dobre perspektive pre desetak godina za razvoj voćarstva i izvoza, mi smo potpisali sertifikate sa Republikom Kinom, vezanih za izvoz jagnjećeg

i goveđeg mesa. Naše tri kompanije su do bile ove sertifikate i one će započeti izvoz na ovaj prostor. Dva prerađivača su iz Vojvodine, a jedan je iz centralne Srbije. Mi na ovaj način kao ministarstvo, otvaramo mogućnosti za razvoj proizvodnje i prerade. Pre desetak godina nismo imali ovakve zasade voća u Srbiji, ali je mogućnost tržišta stivala u izgled proizvođačima da hoće da razvijaju višegodišnje zasade, što je za rezultat dalo povećan razvoj voćarstava i povrтарstva u našoj zemlji. Nadam se da će ova prilika koja nam se ukazala, kao posledica zajedničkog sporazuma između Vlade Republike Srbije i kineskih zvaničnika pre nekih godina i po dana, biti iskorisćena. Moramo biti pametni i iskoristiti sve kapacitete koje imamo, da usmerimo svoja finansijska sredstva u razvoj ovog što nam stoji na raspolaženju nakon potpisanih sertifikata. Do kraja godine vodćemo razgovore i o drugim prehrambenim proizvodima koji iz naše zemlje mogu stići na ovo nepregledno tržište. Bez tržišta, ne vrede nam ni zasadi, ni farme, ni proizvodnja, rekao je ministar Nedimović.

– Moramo se oslobođiti nekih demagoških stvari u poljoprivredi, i prestati da plaćamo sve isto, jer onda tu nema razvoja. Uložiću ogromnu energiju i snagu, zajedno sa svojim timom, da ovo uspostavimo. Ako ne uspiem, daću ostavku i baviću se nekim drugim poslom. Ja potpuno insistiram na razvoju novih tržišta, prerađivačkom sektoru i na uspostavljanju kontrole kvaliteta. Kontrola je neminovna ne samo u oblasti mleka. Imamo priču i oko semenske proizvodnje, proizvodnje semena za žito, famozni pravilnik o kontroli kvaliteta žita. Moramo sve da učinimo da razvijemo alate jer mi sada nemamo alate za rokove plaćanja u agraru. Mi nismo u EU i nemamo kao zemlje članice dva izvora za finansiranje. Pokušaćemo da uskoro dobijemo jedan od tih izvora. Čutimo i radimo, i vrlo brzo ćemo da vidimo da li imamo rezultate ili ih nemamo, naglasio je ministar.

Jedno od pitanja ministru Nedimoviću, odnosilo se i na rok isplate za ratarsku i stočarsku proizvodnju.

– Do kraja godine isplatićemo sve ono što nam stoji kao utvrđena obaveza propisom. U delu stočarstva radimo prenos sredstava sa

Prilikom posete „Doneri“

Branislav Nedimović sa predsednikom rumske opštine Sladanom Mančićem

„Pored dobre priče sa Ruskom federacijom koja je otvorila dobre perspektive pre desetak godina za razvoj voćarstva i izvoza, mi smo potpisali sertifikate sa Republikom Kinom, vezanih za izvoz jagnjećeg i goveđeg mesa. Naše tri kompanije su do bile ove sertifikate i one će započeti izvoz na ovaj prostor“

mera koje nisu dovoljno potrošene na one gde se pojavila veća zainteresovanost. Izmenićemo krovnu uredbu vezanu za investicije. Mi smo odvojili 500 miliona dinara ove godine u budžetu, a zahteva imamo za preko 900 miliona dinara. Svako ko je podneo zahtev za investiciju, biće isplaćen. Obezbedićemo sredstva iz naših, unutrašnjih rezervi i nećemo ih ni od koga tražiti. Najpre da potrošimo onaj novac koji imamo za budžet iz 2015. godine.

Ako ga ne potrošimo, mislim da bi bilo sramota da ja onda odlazim kod premijera i tražim novac dalje, a mi nismo znali da potrošimo ni onaj koji nam stoji na raspolaženju. Moramo se ponašati kao u svojoj kući, dakle domaćinsko poslovanje u budžetu agrara.

Kao važan zadatak države u narednom periodu, ministar je istakao podsticanje proizvođača da više proizvode. Naveo je i primer dolaska jednog velikog evropskog prerađivača goveđeg mesa, koji je rekao da onog trenutka kada bude postojala dovoljna količina, oni odmah otvaraju svoju kompaniju.

– Nama trebaju sirovine u oblasti stočarstva. Priča sa mesnom kompanijom „Tenis“, je priča o proizvodnji srpskih prasica, na našim farmama. Moramo da imamo dovoljno materijala da možemo da radimo tov. Mi nažalost ovde u Sremu nemamo dovoljno prasica. „Mitors“ povećava svoju proizvodnju, nedavno su izšli na tržište EU sa termički obrađenim proizvodima. Ali nama treba takvih deset „Mitrosa“. Treba nam isto toliko prerađivača voća jer tu imamo neverotavan potencijal. Firma „Donera“ daje dobar primer kako višegodišnji zasadi treba da izgledaju, ali čitava priča u celoj Srbiji nije završena ukoliko ne ma dovoljno prerađivačkih, sladičnih kapaciteta, da ne mora da se prodaje onda kada se proizvede, nego da se može sačekati trenutak kada cena bude bolja, izjavio je nakon obilaska ove kompanije ministar poljoprivrede Branislav Nedimović.

M. Ninković

O mlekarstvu

Ministar je takođe govorio i o situaciji na tržištu mleka, iznoseći stav da se ona poboljšala i da se očekuje nastavak ovakvog trenda jer se otvaraju nova tržišta.

– Ono što je problem, jesu ozbiljne primedbe koje nam stižu od strane najviših evropskih zvaničnika iz oblasti poljoprivrede i trgovine, na naše zaštitne mere koje egzistiraju. Te zaštitne mere su bile neophodne i dale su dobre rezultate. Mi nismo imali mogućnost da iz mera evropske agrarne politike dobijemo sredstva pa da ne proizvodimo mleko. U poslednjih 6 meseci, 350 miliona evra je iskorisćeno za intervencije na tržištu mleka. Jedino što smo imali

na raspolažanju kao alat, bilo je nešto malo novca i ove administrativne mere. Njima smo zaštitili koliko god smo mogli naš mlekovski sektor, jer da to nije uradila Vlada Srbije, desila bi se neverovatna katastrofa. Do kraja godine učinimo sve da otvorimo kanal za kontrolu kvaliteta mleka, i da se to čini u Nacionalnoj referentnoj laboratoriji. Gledaćemo da naravimo i područne jedinice na dve-tri tačke. Imaćemo vozila koja će odlaziti na teren, uzimati uzorke, ratiće se kontrola kvaliteta. Ideja je da u 2018. godini, i same subvencije ustanovimo na osnovu kvaliteta. Na taj način razvijaćemo i konkurentnost.

– Jedno od pitanja ministru Nedimoviću, odnosilo se i na rok isplate za ratarsku i stočarsku proizvodnju.

– Do kraja godine isplatićemo sve ono što nam stoji kao utvrđena obaveza propisom. U delu stočarstva radimo prenos sredstava sa

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica

• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • **DIREKTOR:** Dragan Đorđević

• **DIREKTOR MARKETINGA:** Zlatko Zrilić **TEHNIČKI UREDNIK:** Marko Zrilić • **REDAKCIJA:** Svetlana Đaković, Miroslav Ninković, Marija Balabanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Miljan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • **MARKETING:** 063/8526-021 • **ŠTAMPARIJA:** DOO MAGYAR SZO KFT OJ Stamparije "Forum" Novi Sad • **E-mail:** poljoprivreda@sremskenovine.co.rs • **TELEFON/FAX:** 022/610-144 • **Registarski broj NV000659**

CIP - Katalogizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović. - God. 1, br. 1 (okt. 2012) - . - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

SREMSKA MITROVICA • LICITACIJA DRŽAVNOG POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Državne njive dragocene poljoprivrednicima

Od 492 hektara državnog poljoprivrednog zemljišta za drugi krug licitacije ostalo više od polovine. Najviše zemlje zakupljeno je po početnoj ceni a najveća dostignuta cena je 49.000 dinara za hektar i odnosi se na parcelu u katastarskoj opštini Kuzmin

Meštani Sremske Rače Zdravko Babić izlicitirao je na nadmetanju održanoj 15. novembra u Sremskoj Mitrovici državno poljoprivredno zemljište po početnoj ceni od 28.000 dinara. Radi se o više manjih parcela koje će on koristiti u svojoj katastarskoj opštini za setvu kukuruza i soje.

- Zadovoljan sam rezultatom koji sam postigao iako sam bio jedini zainteresovan pa sam zemlju dobio po početnoj ceni. Odmah moram da kažem da ta zemlja ne vredi 28.000 dinara koliko sam pristao da platim, jer je u pitanju četvrti i peti klasa i ona vredi realno do 15.000 dinara po hektaru. Puno je tu vode, jer one bolje i veće parcele na potesu "Lipica" uzeli su farmeri po osnovu prava prečeg. Ovo su manje parcele i na njima ču na proleće sejati kukuruž i soju - planira Zdravko Babić.

Naćelnik
Vladimir Nastović

Potpisivanje potvrde

U Sremskoj Mitrovici je 15. novembra održan je prvi krug licitacije državnog poljoprivrednog zemljišta, a po oglašenom u sredstvima informisanju na ponudu je bilo 492 hektara državnog poljoprivrednog zemljišta preostalog od davanja na korišćenje farmerima po osnovu prava prečeg zakupa. Zemljište se nalazi u katastarskim opštinama Bosut, Grgurevci, Kuzmin, Laćarak, Ležimir, Mandelos, Martinčići, Sremska Rača, Mitrovica i Čačka, a na raspisani oglas prijavilo se 15 zainteresovanih proizvođača koji su uglavnom učestvovali na licitaciji.

- Budući da u Sremskoj Mitrovici neko vreme nije bilo licitacija, jer je sva zemlja davana u zakup farmerima po osnovu prava prečeg zakupa, komisija je donela odluku da se početne cene za parcele u katastarskim opštinama, koje su sada

na ponudi, odrede po prosečnoj ceni ostvarenoj na licitacijama u lokalnim samoupravama u okolini Sremske Mitrovice - objašnjava predsednik Komisije za licitaciju i pomoćnik gradonačelnika Bogdan Kuzmić.

Zbog napred rečenog početna cena je u proseku iznosila 32.000 dinara za hektar zemlje treće klase. Cena kvalitetnije ili lošije zemlje se povećavala odnosno smanjivala po propisanoj skali.

Momir Vukolić iz Laćarka izlicitirao je skoro 11 hektara državnog poljoprivrednog zemljišta u katastarskoj opštini svog sela i to po ceni od 31.400 dinara. Veoma je zadovoljan, jer je u pitanju dobra zemlja.

- U pitanju je zemlja koju sam ranije radio i znam kakva je. Zato sam učestvovalo na licitaciji. Mislim da je danje u zakup na godinu

Predsednik
Komisije
Bogdan Kuzmić

dana kratak rok i da bi bilo bolje zakupljivati na duži rok - smatra Vukolić.

Za licitaciju zemljišta u katastarskoj opštini Kuzmin, zbog cene koja je u nadmetanju dostigla dvostruko veći iznos od početnog, došlo do prekida licitacije i zakazivanja njenog nastavka za sredu, 16. novembra. Naime, početna cena od 24.500 dinara za hektar licitiranjem dvojice zainteresovanih premašila dvostruki iznos te cene. Zato su učesnici morali da obezbede veće depozite nego što su uplatili. Na sutradan završenoj licitaciji pomenute zemljište u Kuzminu zakupljeno je po 49.000 dinara za hektar.

Načelnik za poljoprivredu **Vladimir Nastović** kaže da je tok licitacije pokazao da zemlju dobija onaj ko ponudi više novca.

- Jasno je sada da postoji zainteresovanost poljoprivrednih proizvođača za licitacije. To posebno važi za ukrupnjene parcele i kvalitetnije njive, ali i za druge parcele. Zemlja koja je bila na licitaciji i ostala je neizlicitirana biće ponudjena u drugom krugu - podseća načelnik Nastović.

Razlog zašto je ova licitacija relativno kasno organizovana, iako je sve bilo za nju spremno dva meseca ranije, jeste čekanje na saglasnost od nadležnih u Republici. Naime za jednu parcelu u državnoj svojini obuhvaćenu ovom licitacijom zainteresovan je inozemni investitor sa namerom da tu podigne voćnjak i sagradi hladnjaku, saznali smo u Gradskoj upravi za poljoprivredu. Ta procedura je strogo zakonom definisana, mora se ispoštovati, a zato se čekalo sa raspisivanjem oglasa i organizovanje ove licitacije.

Uz skoro organizovanje drugog kruga licitacije za koji je ostalo oko 290 hektara, od čega je 100 hektara pašnjaka u fruskih selima, skoro sledi nastavak procedure oko potpisivanja ugovora sa zakupcima i njihovih uplaženja u posed. Nadležni smatruju da će zakupci zemljište moći da koristiti ne za kasnu jesenju setvu ili setvu na proleće.

S. Đ - SI. N.

INDIJA • NA LICITACIJI POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Slabo interesovanje poljoprivrednika

Po raspisanom javnom oglasu podneto je svega 12 prijava za ukupno 297,1 hektara poljoprivrednog zemljišta, odnosno za 11 parcella od ukupno ponuđenih 139. U prvom krugu nadmetanja pravo učešća imala lica koja imaju prebivalište u katastarskim opštinama u kojima se nudi poljoprivredno zemljište u zakup - navodi Janković i dodaje da je to razlog smanjenog interesovanja poljoprivrednika.

- Na osnovu otvorenih ponuda koje su pristigle konstatovali smo da je izlicitirano 297,1 hektara po cennama koje se kreću u rasponu od 100 do 508 evra u dinarskoj protivvrednosti. Ovo je prvi krug nadmetanja u kojem su pravo učešća imala lica koja imaju prebivalište u katastarskim opštinama u kojima se nudi poljoprivredno zemljište u zakup - navodi Janković i dodaje da je to razlog smanjenog interesovanja poljoprivrednika.

- Očekujemo da zemljište koje nije izlicitirano, bude ponuđeno u drugom krugu koji očekujemo uskoro i kada će pravo zakupu imati sva zainteresovana fizička i pravna lica bez ograničenja kada govorimo o mestu boravka, površina koje poseduju u svom vlasništvu i drugih uslova koji su propisani zakonom - rekao je Dragan Janković na kraju licitacije.

M. Balabanović

Slabo interesovanje poljoprivrednika

BEOGRAD • NA OSNOVU ZAKLJUČKA
VLADE REPUBLIKE SRBIJE

Direkcija kupuje kukuruz

Cena 16,50 dinara za kilogram sa PDV,
franko silos ovlašćenog skladištara Direkcije
za robne rezerve

Na osnovu Zaključka vlade Republike Srbije od 09.11.2016. godine, Republička direkcija za robne rezerve izvršiće otok 51.256 tona kukuruza roda 2016. godine.

Kako je saopšteno iz novosadske Produktne berze, otok merkantilnog kukuruza u zrnu roda 2016. domaćeg porekla, po ceni od 16,50 din/kg (PDV uračunat u ovu cenu), fco silos ovlašćenog skladištara Direkcije, u ukupnoj količini od 51.256 tona, vršiće se od registrovanih poljoprivrednih gazdinstava (u aktivnom statusu) u individualnom sektoru (fizičkih lica) i zemljoradničkim zadružima (šifre pretežne delatnosti u APR-u: 0111) – registrovanih gazdinstava (u aktivnom statusu). Minimalna količina kukuruza

Kukuruz u čardacima
čeka dobru cenu

koja se kupuje po nosiocu gazdinstva za individualni sektor (fizičkog lica) je 10 tona, a maksimalna količina je 100 tona, dok je minimalna količina kukuruza koja se kupuje po nosiocu gazdinstva za zadruge 20 tona, a maksimalna 200 tona.

Otok se vrši preko "Produktne berze" u Novom Sadu, a Direkcija će plaćanje kupljenog kukuruza izvršiti u roku do 15 dana od dana dostavljanja kompletne dokumentacije, odnosno potpisivanja ugovora sa prodavcima kukuruza. Potencijalni prodavci su oslobođeni plaćanja berzanske provizije, a snose samo troškove transporta do ovlašćenog skladištara po dispoziciji Direkcije i troškove analize kvaliteta kukuruza koji su spremni da prodaju.

S. P.

Kontakt

Kontakt za sve informacije o početku, načinu i trajanju prodaje kukuruza neophodno je ostvariti sa "Produktnom berzom" u Novom Sadu na jedan od telefona "Produktne berze" u Novom Sadu (pozivni 021): 527-329, 443-493, 443-409, 445-407, 443-473, 63-34-251, 445-416, 445-406, 445-953, 63-39-061, 445-413 i 522-272.

SRBIJA I MLEKO

Proizvodnja ispod standarda

U Srbiji se proizvede oko 1,4 milijarde litara mleka godišnje, a samo polovina je najbolojeg kvaliteta

Srbijske proizvodnje ni 50 odsto mleka najbolje kvalitete, a za ulazak u EU potrebno je da celokupna proizvodnja bude po evropskim standardima, upozorava Ljubiša Jovanović, predsednik Upravnog odbora Asocijacije proizvođača mleka Srbije. „To ne znači da domaći potrošači piju zdravstveno neispravno mleko jer se ono termički obrađuje, ali se prilikom prerade uništavaju vitamini“, rekao je on na Drugom srpskom kongresu mlekarstva.

Na skupu je rečeno da se u Srbiji godišnje proizvode više od 1,4 milijarde litara mleka. Potrošnja u zemlji je u opadanju i kreće se oko 50 litara po stanovniku. On je na skupu kazao da je neophodna promena sistema subvencija i da treba ukinuti linearno davanje premija proizvođačima.

- Predlažem da u prelaznom periodu proizvođači koji imaju mleko ekstra kvaliteta dobijaju premije od 10 dinara po litru, a da se za drugu klasu isplaćuju tri do četiri dinara. Te manje premije posle izvesnog perioda ne treba isplaćivati, bez obzira da li su ti proizvođači postigli najviši kvalitet - objasnio je Jovanović.

On je dodao da ukidanje prelevma na uvezeno mleko zavisi od svetske cene mleka i da ima naznaku da se ona oporavlja, što bi značilo da raste i domaća cena mleka pa bi se ta vrsta zaštite domaćih mlekara ukinula.

Stručnjak iz Centra za investicije Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija (UN FAO) Dmitrij Prihotko rekao je da čak 95 odsto mleka koje se proizvodi na malim farmama koje poseduju do pet krava, ne zadovoljava standarde evropskog kvaliteta.

- Veliki proizvođači isporučuju 70 odsto mleka zadovoljavajućeg kvaliteta, a srednji, u koje spadaju farme

95 odsto mleka
se proizvodi na malim farmama

koje imaju do 20 krava, 62 odsto. To ne znači da i jedni i drugi treba da prestanu da rade na poboljšanju kvalitete preostalih količina. Treba dodati da čak 27 odsto velikih proizvođača ima probleme jer u mleku ima somatskih celija koje premašuju dozvoljeni nivo - objasnio je Prihotko.

Saradnik Centra za investicije FAO Boris Sterk istakao je da se u Srbiji 49 odsto mleka u prerađenom ili neprerađenom obliku prodaje neformalnim kanalima, a evropski prosek je ispod jedan odsto.

Rukovodilac Grupe za stočarstvo u Ministarstvu poljoprivrede Nenad Terzić naglasio je da će država i dalje pružati podršku mlekovskoj proizvodnji, ali da je za unapredjenje kvalitete mleka i dobijanje subvencija „uslov svih uslova laboratorija za ispitivanje kvaliteta mleka“ i da očekuje da će ona uskoro početi da radi.

Otvaranje laboratorije će pomoći, kako je objasnio, da se premije za mleko isplaćuju u skladu sa kvalitetom a ne kao sada – svima po sedam dinara po litru. Kongres mlekara organizovali su FAO i Evropsku banku za obnovu i razvoj.

B. G.

BEOGRAD • NAGRADE SAVEZA NOVINARA SRBIJE I CRNE GORE

Priznanje našem saradniku

Nagradu za životno delo Saveza novinara Srbije i Crne Gore dobio i Branislav Gulan, stalni saradnik „Sremske poljoprivrede“

Krajem prošlog meseca uručene su nagrade Saveza novinara Srbije i Crne Gore. Žiri u sastavu Gordana Eror, Dušan Davidović i Živojin Rakočević jednoglasno je odlučio da ovogodišnje nagrade za životno delo Saveza novinara Srbije i Crne Gore pripadnu Novici Đuriću, Branislavu Gulanu i Vukmanu Vidakoviću.

„Nagradu su zaslужili novinari sa velikim radom, iskustvom i uticajem, kako u svojim sredinama, tako i na opštem planu. Njihovi tekstovi, ukupni rad i angažman pokazuju neprekinitu istrajnost i traganje za profesionalnom istinom“, navedeno je u obrazloženju žirija. Govoreći na svečanosti Dušan Davidović je rekao da je žiri jednoglasno doneo odluku i istakao da svaki dobitnik ponosob predstavlja podstrek mladim novinarima. Svi laureati, primajući nagrade, osvrnuli su se na tešku situaciju u novinarskoj profesiji.

Novinari i publicista iz Novog Sada Branislav Gulan, stalni saradnik „Sremske poljoprivrede“, dobitnik je nagrade za životno delo Saveza novinara Srbije i Crne Gore. Kako je istaknuto, Gulana je četiri i po decenije novinar i publicista, više od dve decenije član je Naučnog društva ekonomista Jugoslavije, potom Srbije, član je Odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti.

U novinarskom istraživačkom radu dugom četiri decenije Gulan je objavio više desetina hiljada tekstova u listovima gde je radio, ponajviše

Vukman Vidaković, Branislav Gulan i Novica Đurić

u kući „Borba“, Privrednoj komori Jugoslavije i Srbije, novosadskom „Dnevniku“, a za „Sremsku poljoprivredu“ piše od prve godine pokretanja našeg lista. Autor je i oko 150 stručnih i naučnih radova na na savetovanjima širom sveta. Objavio je više od 20 knjiga. Među njima su „Objećanja i očekivanja“, „Sudbina oduzete imovine“, „Korenii“, „S obe strane pakla“, „Dve strane istine“ i niz drugih sa ekonomskim temama. Član je Udrženja novinara Srbije četiri i po decenije! Branislav Gulan iz Novog Sada je, pre svega ekonomski i agroekonomski novinar, koji se profilisao i kao ekspert za

teme iz oblasti poljoprivrede u najelitnijim jugoslovenskim i srpskim medijima i bio saradnik brojnih učasnih institucija i dobitnik važnih priznanja.

Zahvaljujući na nagradi, Gulan je primetio da su novinari češće na grđivani nego nagrađivani, takože konstatujući da je ovo zlo vreme za novinarstvo, i da se objavljuju uglavnom neistine i polustine.

Nagrada za životno delo Saveza novinara Srbije i Crne Gore se dodjeljuje za ukupan rad u novinarstvu i sastoji se od diplome i zlatnog prstena.

S. P.

SREMSKA MITROVICA • JESENJI RADOVI NA SREMSKIM POLJIMA

Ratari odustaju od pšenice

Do sada je pšenicom posejano oko 40.000 hektara, što je 71 odsto od plana, a u odnosu na prošlogodišnjih 58.660 hektara, smanjenje je 33 odsto

Sremski ratari pšenicom zasejali za trećinu manje površina nego lane

razlog manje setve su i nepovoljne vremenske prilike jer smo imali promenljivo vreme s kišom krajem oktobra i početkom novembra, pa mnogi poljoprivrednici posle skidanja kukuruza nisu uspeli da zaseju pšenicu. Neki od njih sada pokušavaju da propušteno nadoknade kašnom setvom, ali je potpuno neizvesno kakav će prinos doneti takva setva.

Vlaović prognozira da će, na uštrb smanjenja površina pod pšenicom, naredne godine veće površine biti zasejane sojom i šećernom repom.

- Ove godine soja je imala dobre prinose i cenu, šećerna repa takođe i očekujemo da se na proleće povećaju površine pod ovim kulturnama. Ne verujem da će se manja setva pšenice odraziti na značajnije povećanje površina pod kukuruzom jer on uvek zauzima najveće po-

vršine bez obzira što trenutno ni cena ove žitarice ne zadovoljava kalkulacije seljaka – kaže Vlaović.

Što se tiče jesenje berbe glavnih jarih kulturna, može se reći da je u toku sam fini berbe.

Završeno je skidanje roda suncokreta sa 11.931 hektar, prosečan prinos je 2,6 tona po hektaru što je sedam odsto manji prinos nego lane. Soja je skinuta sa 22.277 hektara, uz odličan prinos od 3,4 tone po hektaru što je čak 67 posto veći prinos od lanske loševe godine.

Od 9.324 hektara, rod šećerne repa je izvađen sa 8.006 hektara, odnosno 80 odsto zasejanih površina, a prinos je 61,3 tone po hektaru, odnosno 16 posto veći prinos nego lane.

Merkantilni kukuruz je na 114.117 hektara i ostalo je da se rod ovih dana skine sa samo tri odsto površina, prosečan prinos je 8,5 tona po hektaru što je čak 54 posto veći prinos od lanskog.

- Ako vreme posluži narednih dana, jesenji radovi će biti potpuno završeni – kaže Vlaović. Kukuruz se uglavnom skladišti, prodaje ga samo ko mora, jer je aktuelna cena na tržištu oko 15 dinara. Zato se kukuruz uglavnom čuva u silosima ili cardacima.

Ž. N.

BEOGRAD • NAJAVA MINISTRA BRANISLAVA NEDIMOVIĆA

Mere Vlade Srbije za stimulisanje sela

Iz narednog budžeta će se u najnerazvijenim područjima stimulisati poljoprivredna proizvodnja i razvoj novih gazdinstva u devastiranim područjima Srbije.

Ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine Srbije **Branislav Nedimović** najavio je da će to ministarstvo za dvadesetak dana izaći sa merama za stimulisanje poljoprivredne proizvodnje i razvoj novih gazdinstava u devastiranim područjima Srbije, kako bi se sprečilo nestajanje sela.

U Srbiji će u narednom periodu nestati na desetine sela jer u svakom četvrtom živi manje od 100 stanovnika, ocenila je nedavno Srpska akademija nauka i umetnosti, podsetio je ministar.

- To je jedan društveni fenomen koji je neverovatno važan za našu državu i ne može samo u okviru poljoprivrede da se rešava. Treba multidisciplinarni pristup da napravimo široku akciju - rekao je Nedimović u izjavi Tanjugu.

On je kazao da će u okviru delatnosti Ministarstva biti pokrenuta aktivnost u narednom budžetu kako bi se u najnerazvijenim područjima

Ministar Branislav Nedimović

stimulisali poljoprivredna proizvodnja i razvoj novih gazdinstva u devastiranim područjima Srbije.

- Za dvadesetak dana ćemo izaći sa tim merama - rekao je Nedimović.

Akademik **Dragan Škorić**, urednik knjige "Unapređenje sela u brdsko planinskim područjima Srbije", rekao je da u oko 1.000 sela u Srbiji ima manje od 100 stanovnika i da su

Uoko 1.000 sela u Srbiji ima manje od 100 stanovnika

to uglavnom ljudi prosečne starosti 59 godina i sa lošom školskom strukturu.

Prema njegovim recima, nestajanje posebno preti brdsko planinskim selima, koja se naj-

više napuštaju zbog loših uslova za život.

- Vreme je za uzbunu kada su sela u pitanju - dodao je Škorić naglasivši da treba odmah pokušati da se zaustance te negativni trendovi. **S. P.**

U SRBIJI OBELEŽEN SVETSKI DAN JABUKA

Voće koje ima kupca!

Jabuke se u Srbiji gaje na oko 24.000 hektara. U poslednje tri godine prosečna godišnja proizvodnja je veća od 300.000 tona. U 2015. godini izvoz jabuka u Srbiju doneo 102 miliona dolara

Dan jabuke 20. oktobar u svetu je prvi put obeležen 1990. godine, s ciljem ukazivanja na zdravstveni značaj tog voća i da bi se demonstrirale mnogobrojne sorte jabuke. Kada je reč o proizvodnji ovog voća, prema podacima Privredne komore Srbije, u 2016. godini očekuje se proizvodnja od oko 350.000 tona. Najviše ovog voća se izvozi u Rusiju, pa je u 2015. godini od tog plasmana voća u zemlju je stiglo oko 100 miliona dolara. I proizvodnja i izvoz svake godine rastu. Najbolji dokaz je da je u 2014. godini devidzni prihod bio 76 miliona dolara. Najveći proizvođač jabuke u Evropi su Poljska, Italija, Francuska i Nemačka, a ukupna proizvodnja tog voća u EU u 2013. godini, bila je blizu 12 miliona tona.

Istovremeno Srbija i uvozi jabuke. Ponajviše iz Poljske, Italije i Makedonije i u 2015. godini je uvezla tog voća za 17 miliona dolara. Rast uvoza je bio veoma velik, ako se zna da je u 2014. godini bilo kupljeno za 7,5 miliona dolara. Najveće površine pod jabuklama u Srbiji su u opština Subotica, Smederevo, Grocka i Čačak, dok se poslednjih godi-

na intenzivno podižu novi zasadi najviše u Vojvodini, Fruškoj gori i Šumadiji.

Rast proizvodnje i izvoza

U zapadnoj Srbiji u toku je berba jabuka koje su ove godine odličnog kvaliteta i ima ih u ogromnim količinama. Biće dovoljno za domaće tržište, ali i za izvoz. Ove godine za razliku od sorte „greni smit“, koja ima lošu cenu i malo je tražena, sorta „ajdared“ je najtraženija i gotovo kompletan rod mogao bi da završi na ruskom tržištu. Profesor novosadskog Poljoprivrednog fakulteta dr **Zoran Keserović** ističe, da rod jabuka kao i njihov izvoz, poslednjih godina imaju ogroman rast.

To pokazuje i značajan rast voćnjaka u Srbiji. Ali, rast proizvodnje i izvoza ne prate i cene. Primera radi, prodajna cena „greni smita“ u otoku sad je 40 dinara za kilogram prve klase, a druga klasa je od 28 do 30 dinara. Prema podacima sa tržišta „Ajdared“ je najtraženija sorta i ima dobru cenu, ne zahteva neke posebne uslove u tehnologiji gajenja tako da u našim uslovima ova sorta daje najbolje rezultate imajući u vidu činjenicu da su u EU odustali od proizvodnje ove sorte. To je šan-

sa da mi prodamo „ajdared“ na ruskom tržištu, kažu stručnjaci.

Jabuka - bogatstvo vitamina

Postoji više od 7.000 različitih sorti jabuka. Jabuka spada u veoma korisne namirnice, jer je bogata vitaminima C, A, E, B1, B2, B6, beta karotenom, vlaknima, kalijumom, kalcijumom, fosforom, gvožđem i magnezijumom. U tom voću ima 85 do 90 odsto vode. Jača imunološki sistem organizma, a ima uticaja i u borbi protiv virusa, bakterija, a štiti organizam i od prehlade. Kada je reč o proizvodnji u Srbiji, prosečni prinosi jabuka po hektaru su 10,7 tona. Istovremeno u Evropskoj uniji je to znatno više. Primera radi, u Austriji se po hektaru proizvede 90, Holandiji po 50, a u Sloveniji prosečno po 38 tona jabuka. Takvu proizvodnju im omogućavaju u subvencijew koje su čak 10 puta veće nego u Srbiji. Najbolji dokaz takvog stanja je da Srbija za šest godina ima subvencije u poljoprivredi od 175 miliona evra. One u susednoj Hrvatskoj iznose oko dve milijarde evra za šest godina, ili prosečno godišnje 332 miliona evra. Da bi bili konkurentni u agraru sa Evropom

Jabuke su donele u zemlju 102 miliona dolara

kojoj težimo, potrebno je da Agrarni budžet bude 10 odsto ukupnog budžeta Republike Srbije, navodi agrarni analitičar Milan Prostran. Jer, on sad iznosi tek nešto više od dva odsto. To je i suprotno zakonu, koji predviđa da to bude najmanje pet odsto! Zatim, nužno je da se obavi zaštita geografskog porekla, da se dobije bitka za kvalitet, autentičnost i autohtonost proizvoda.

Virtuelna promocija voćnjaka

Povodom Svetskog dana jabuka (20. oktobar), kompanija „Delta Agrar“ koja se bavi voćarstvom na 500 hektara, priredila je virtuelnu promociju svog voćnjaka jabuka u Čelarevu koji se prostire na 400 hektara i koji je najveći voćnjak u jugoistočnoj Evropi. Cilj je bio da se predstavi kako se koristi tehnologija u procesu proizvodnje i skladištenja jabuka. U voćnjaku „Delta Agrara“ u Čelarevu, do sada je proizvedeo 90 miliona kilograma jabuka. Samo u ovoj godini očekuje se proizvodnja od 20 miliona kilograma ovog voća. Jabuke se najviše izvoze na tržište Ruske federacije.

Prosečni prinosi jabuka u voćnjaku u Čelarevu su preko 70 tona po hektaru, a od njegovog podizanja 2007. pa do danas ubrano je 90 miliona kilograma jabuka, koje su snabdevale tržište Srbije, ali se i izvozile najviše u Rusiju i zemlje EU. U planu je i proširenje voćnjaka i assortimanu sa još četiri nove klupske sorte. Srbija se nalazi među 12 najvećih svetskih proizvođača jabuka, a u Evropi zauzima peto mesto, naglašava je **Zoran Đogić**, menadžer za voćarstvo i vionogradarstvo u „Delta Agraru“. Našoj kompaniji nije cilj da sama uzgaja jabuke, već da kao veliki sistem organizuje proizvodnju velikog broja manjih proizvođača i da im svojom logistikom obezbedi plasman robe na global-

nom tržištu. I proizvodnju i prodaju sad ćemo povećati jer je „Delta Agrar“ dobila licencu za proizvodnju još jedne prestižne klupske sorte - „Evelina“. Do sada su se već dokaže klupske sorte „Pink“, „Lady“, „Kiku“ i „Modi“, koje predstavljaju i krunu proizvodnje jabuka u ovoj kompaniji.

On je naglasio da je za realizovanje takvog plana potrebno finansijski pomoći male proizvođače, seljake i farmere, jer moderan uzgoj jabuka traži ulaganja koja prosečan proizvođač ne može da priušti. „Sistem kreditiranja i subvencija pod povoljnijim uslovima mogao bi Srbiju učiniti respektabilnim proizvođačem jabuka i time bi se obezbedio egzistencija velikog broja seoskih porodica, a samim tim i promena demografske slike, odnosno očuvanje srpskog sela“, istakao je Đogić.

Proizvodnja voća u Srbiji

Inače, u 2015. godini u Srbiji je ostvarena proizvodnja voća od 1,3 miliona tona, što je bilo više za 13,4 odsto u odnosu na prethodnu godinu. Znatno bolji prinos ostvarile su jabuke koje su u 2015. godini lane dale rod od 355.664 tone. Odmah iza njih su bile breskve sa 96.502 tona, maline sa 66.176 tona i jago-de sa 26.036 tona...

Od ukupno 454.444 tona voća koje je u 2015. godini izvezeno iz Srbije ostvaren je prihod od 583,4 miliona dolara, što je bilo za 5,6 odsto više od odnosu na 2014. godinu. Jabuke su donele u zemlju 102 miliona dolara. Otkupna cena jabuka u zemlji je bila od 50 do 120 dinara po kilogramu. Istovremeno u 2015. godini Srbija je uvezla 282.984 tone voća za što je potrošila 201,4 miliona dolara. U uvozu su dominante banane za 44 miliona dolara, pomorandže za 21,7 miliona dolara, lešnik za 8,6 miliona dolara...

B. Gulan

Po proizvodnji jabuka Srbija je na petom mestu u Evropi

STARA PAZOVА • MIHAL DOMONJI LAKATOŠ O STUDIJSKOM PUTOVANJU POLJOPRIVREDNIKA PREKO OKEANA

Amerikanci drugačije obrađuju zemlju

– Razlikujemo od njih u vremenskim uslovima i što oni nemaju usitnjenost parcela, a mehanizacija je identična kao i ovde – kaže Lakatoš

Medju dvadesetak poljoprivrednika iz Srbije za koje su „Delta agrar“ u saradnji sa kompanijom „Pionir“ kao svojevrsnu nagradu za saradnju i vernošć, krajem oktobra organizovala studijsko putovanje u Ameriku, bila su i tri iz Sremske Mitrovice, a među njima i Staropazovčanin Mihal Domonji Lakatoš.

Kako kaže, ovo putovanje za njih je veoma značajno jer su naučili nešto novo i videli mnogo zanimljivih stvari. Mihal naglašava da je to studijsko putovanje koje je bilo turističkog i edukativnog karaktera, po njegovom saznanju prvi put organizованo isključivo za individualne poljoprivrednike, ne za preduzeća, te da bi tako trebalo da bude i u nadrednim godinama.

- Bili smo u poseti poljoprivrednicima, videli smo kako oni obrađuju zemlju, njihovu ratarsku proizvodnju s kombinacijom stočarstva, ali naglasak je na ratarstvu, a u pitanju je država Ajoja. Sve je salašarskog tipa. Ljudi rade od 1.000 do 4.000 hektara zemlje

s veoma malo radne snage. Posebili smo jednog proizvođača koji je rekorder SAD 2014. godine sa prinosom 20,8 tona kukuruza po hektaru, gospodina Džona Maksvela koji kombinuje stočarstvo, ali stoku drži samo radi đubrenja poljoprivrednog zemljišta. Prodaja stoke i mleka mu je nusproizvod – iznosi svoja započetja Mihal Domonji Lakatoš koji obrađuje oko 60 hektara zemlje, a u primarnoj ratarskoj proizvodnji zastupljeni su mu kukuruz, soja, suncokret i pšenica.

On kaže da ih je njihov američki domaćin uverio da veštačko đubrivo u svojoj proizvodnji koristi samo do 20 odsto, ostalo je stajnjak. Jedino dodaje azotna đubriva za polovinu potrebnih količina, ostalo crpi iz stajskog đubreta.

- Međutim, kada smo sagledavali njihove i naše mogućnosti, videli smo da smo mi po prirodnim mogućnostima jako blizu njima. Naišme, oni imaju puno padavina, čak i više nego što je potrebno, tako da nemaju rizik na veoma gust sklop.

Mi moramo unapred da vodimo računa da li će godina biti sušna i da li je dovoljno palo snega, pa korigujemo sklop. Sklop kod nas je do 75.000 biljaka, a kod njih je do 95.000 biljaka po hektaru. Sve rade notil, odnosno ne ore se, nego ide direktno setva u neuzorano zemljište. To je jedan novi sistem, spominjava se i ovde, probali su ljudi, ali za to su potrebne posebne sejačice koje omogućuju takvu setvu. Ta sejačica drobi zemlju sa svojim tanjirima u setvenu strukturu i vuču je teški traktori, a kako nam je gospodin Maksvel kazao, već 15 godina oni ne oru zemlju uopšte i da im je taj način rada isplativiji – priča Domonji Lakatoš i dodaje da su na prezentaciji za soju došli do podatka da smo mi ovde bolji po prinosima soje jer ova kultura ne podnosi veliku vlažnost.

Kako su uočili, produktivnosti doprinose i velike zemljišne parcele na jednom mestu.

– Jedino, što se razlikujemo od njih je u vremenskim uslovima i što oni nemaju usitnjenost parcela, a mehanizacija je identična kao i ov-

„Američki farmeri obrađuju od 1.000 do 4.000 hektara zemlje s veoma malo radne snage. Posetili smo jednog koji je bio rekorder SAD 2014. godine s prinosom od 20,8 tona kukuruza po hektaru, gospodina Džona Maksvela koji stoku drži samo radi đubrenja poljoprivrednog zemljišta

de. Jedino što smo mi više okrenuti Klasovim mašinama, a oni „Džon dirovim“. To nije ništa novo za nas. Nove su neke druge stvari. Genetski modifikovan kukuruz i soja – gde se s manje troškova dobijaju veći prinosi. Oni su uvedeni da je genetski modifikovana hrana zdrava i da se pod uticajem raznih lobija širi priča protiv genetski modifikovane proizvodnje – ispričao je naš sagovornik i doda da su od svojih domaćina

saznali da se kukuruz tretira od bolseti i insekticida u fazi metličenja što se kod nas ne radi, a što doprinosi zdravom klipu koji može više da se zadrži na njivi.

Inače, po njegovim rečima, tačnijim poljoprivrednicima država pomaže samo u slučaju tornada, druge subvencije nemaju, a u takvoj produktivnosti im i ne trebaju. Smanjeni su troškovi proizvodnje, jednostavnija obrada, svi poljoprivrednici imaju svoje silose, međusobno saraduju, a sa savetodavnom poljoprivrednom službom sarađuju na drugačiji način od nas, naglašava Mihal.

- Bili smo i kod drugog proizvođača koji je malo slabiji poljoprivrednik, posetili smo centralnu kompaniju „Pionir“, „Džon dirovu“ fabriku sejačica i turistički obišli Čikago – rekao je na kraju Mihal Domonji Lakatoš, istakavši da je organizacija ovog studijskog putovanja bila besprekorna, a njemu preostaje da proba da uvede neke novine, recimo setvu suncokreta bez oranja.

G. Majstorović

Mihal Domonji Lakatoš, drugi s leva, sa kolegama iz Sremske Mitrovice

NAŠI DOMAĆINI

KUKUJEVCI • SINIŠA STOJKOVIĆ, POVRTAR

Najvažnije je obezbediti plasman

Radim zajedno sa ocem i dogovaramo se ravnopravno o svemu, jer mislim da je jedino to način da posao ide kako treba. Imamo 35 jutara zemlje i jedan platenik gde proizvodimo našu rasadu, a gajimo gotovo sve vrste povrća – kaže Siniša Stojković

Kada se njegov otac Slobodan počeo baviti povrtarstvom daleke 1999. godine, Siniša Stojković je živeo u Zemunu gde je pohađao srednju školu, nakon čega je upisao fakultet ali ga je napustio 2004. godine i došao da živi kod oca u Kukujevcu.

- Još tokom osmogodišnjeg školovanja i na raspustu, uvek kada sam imao priliku i vreme, dolazio sam kod oca na imanje u Kukujevcu da mu pomažem u poslu koji je otpočeo. Uz njega sam zavoleo povrtarstvo i naučio mnogo u vezi toga, a s obzirom

da su mi u Kukujevcima živeli deda i braća od stričeva, to mi je bio dodatni motiv da napustim grad i da dođem da živim na selo. Danas radim zajedno sa ocem i dogovaramo se ravnopravno o svemu, jer mislim da je jedino to način da posao ide kako treba. Imamo 35 jutara zemlje i jedan platenik gde proizvodimo našu rasadu. Gajimo gotovo sve vrste povrća: krompir, crni luk, lubenice, dinje, papriku, kukuruz, šećerac i cveklu. Imamo radnike svakodnevno, jer je to veliki obim posla kojeg nas dvojica ne bi mogli sami da postignemo – kaže Siniša.

Povrtarstvo traži prisustvo čoveka svaki dan, ogromna su ulaganja, a i troškovi su jako veliki.

- Ovde prodamo lubenicu i papriku najveći deo količine koje imamo, a ono što preostane vozimo u Beograd na kvantaš. Ove jeseni krompir je slabo išao, a imali smo i nevolju sa lukom, jer nam je zbog lošeg semena propalo 80 odsto od ukupne količine

ne koju smo proizveli. To seme arpadžika smo platili 180.000 dinara, a sada nam je trošak toliki da nećemo izvući ni taj iznos koji smo uložili u seme. Isti problem su imali i svi ostali koji su kupili to seme, koje je navodno bilo uvozno iz Holandije – priča Siniša Stojković iz Kukujevaca i dodaje da od maština za povrtarstvo poseduje sve što mu je neophodno, a da ih je sve napravio njegov otac.

S obzirom da je povrtarstvo unosan biznis, Siniša bi savetovao i drugima da se bave time, ali samo pod uslovom da obezbede plasman robe i navodnjavanje.

- Znanje u početku nije neophodno, nego je važnije iskustvo koje čovek stekne tokom godine koje proveđe uz biljku. A, naravno, od svega je najvažnija ljubav, kao i u svakom drugom poslu kojim se neko bavi – kaže Siniša, povrtar iz Kukujevaca.

S. Mihajlović
Foto: M. Mileusnić

Siniša Stojković, povrtar iz Kukujevaca

Nevolja sa lukom - zbog lošeg semena propalo 80 odsto od ukupne količine koju su proizveli

Hleb i potrošnja u Srbiji

Za poslednjih devet godina potrošnja hleba u Srbiji je pala za 17,97 kilograma po stanovniku, pa smo se po tome približili evropskim standardima

Piše: Branislav Gulan

U Srbiji se već pola veka hleb proizvodi uglavnom od pšenice proizvedene na teritoriji Republike Srbije. Hleb je pravljen 12.000 godina pre Hrista, od vode i divljih žitarica zdrobljениh i pečenih na kamenim pločama u pećinama. Hlebno žito se u najvećoj fabriki pod otvorenim nebom u Srbiji sad seje prosečno na oko 580.000 hektara. To donosi rod od oko 2,5 miliona tona zrna godišnje. Želja svih ministara poljoprivrede, za poslednje četiri decenije, je da to bude 600.000 hektara svake godine id a rod bude iznad tri milion tona. Za ishranu stanovništva, i zalihe potrebno je oko 1,6 miliona tona zrna. Za izvoz prosečno godišnje ostaje oko milion tona.

S toga on spada u najstarije premanu hranu. Razdoblje u pravljenju hleba od 4000 do 1000 godina pre Hrista pripada Egipćanima. U Britanskom muzeju u Londonu nalazi se hleb star oko 4000 godina! Pronađen je uz egipatske mumije koje su se sahranjivale sa hlebom. Kao i mnoge druge namirnice, hleb je u Evropu stigao iz Egipta, preko antičkih Grka. Rimljani su proizvodnju hleba doveli do savršenstva. Upravo su u Rimu osnovani prvi pekarski cehovi i pekari su dobili zaseban zanat.

Hleb od 117 evra

Hleb od 400 grama, sa zlatnom prašinom, a cena mu je prava sitnica – tek 117 evra!!! U Španiji je jedna pekara u svoj asortiman proizvoda uvrstila i ovaj neobičan hleb za koji može da se kaže da je među najskupljima na svetu ili da je čak i najskuplji hleb. U selu Al-gatocin u Andaluziji (Španija), u porodičnoj pekari po imenu „Pan Pina“ prodaje se vekna sa zlatnom prašinom od 117 evra. Svaki hleb težak je oko 400 grama, umesni je sa brašnom od celog zrna, sa dodatkom spelte i dehidriranog meda. Uz sve te sastojke u hleb se ubacuje meseči još 250 grama jestive zlatne prašine, jedan deo odlazi u samo testo, a ostatak se posipa po hrskavoj korici.

Potrošnja hleba po regionima

Region	Potrošnja u kg
Beograd	70
Vojvodina	81,41
Šumadija i Zapadna Srbija	89,94
Južna i istočna Srbija	92,07

Potrošnja hleba po stanovniku u svetu

Država	Potrošnja u kg
Nemačka	84
Srbija	83,41
Danska	72
Austrija	70
Italija	66
Belgija	65
Holandija	60
Španija	57
Velika Britanija	37

Potrošnja hleba je ozbiljan indikator da je siromaštvo u Srbiji uzelo maha

Hleb neće poskupeti

Tek tada nove zanatlje pripremale su hleb od jeftinijih žitarica poput zobi,, raži ječma. Mnogo kasnije mlinari započinju proizvodnju laganog belog hleba koji je bio izuzetno skup. Na ovom nivou pekarstvo se zadržalo vekovima, do početka uvođenja mašina.

Za poslednjih devet godina potrošnja hleba u Srbiji je pala za 17,97 kilograma po stanovniku, pa smo se po tome približili evropskim standardima. Tako pokazuju podaci iz analize o potrošnji hleba u Srbiji, po kojima je 2006. godine za 365 dana svako od nas pojeo po 101,5 kilograma, a devet godina kasnije samo 83,71 kilogram. Dakle, potrošnja hleba u Srbiji za poslednjih devet godina smanjena je za 17,79 kilograma godišnje ili za 17,53 odsto! Ta potrošnja je manja čak za 290 grama od onoga što godišnje pojede jedan Nemac, pa glas koji Srbe bije da jedu najviše hleba u Evropi odlazi u istoriju.

Ako se pogleda po regionima, Beograni su već postali veći Evropljani i od Nemaca i od Danaca, a sa Austrijancima su u istoj ravnini. Stanovnici srpskog glavnog grada godišnje na trpezi imaju 70 kilograma ove namirnice, koliko i Austrijanci, Nemci (84) i Danci (72 kilograma). Beograni smanjenu potrošnju hleba nadoknađuju pecivom, kojeg pojedu 10 kilograma, godišnje, dok je konzumacija ovog značajno skupljeg proizvoda od žitarica u nerazvijenim područjima upola manja. U tim krajevima je, međutim, hleb i dalje dominantna namirница, pa se tako u južnoj i istočnoj Srbiji pojede 92 kilograma po glavi stanovnika za godinu dana.

Stručnjaci imaju različita mišljenja o tome zašto je došlo do tako drastičnog pada konzumiranja nekada najzastupljenije životne namirnice u Srbiji. Jednima je to signal da je siromaštvo otišlo toli-

ko daleko da više ni sirotinjsku namirnicu ne možemo da priuštimo u dovoljnim količinama, dok drugi tvrde da nas je način života naterao da batalimo hleb. Objasnjenje stručnjaka je da njive sve više obrađuju mašine, tako da se seljaci (u Srbiji postoji 631.000 gazdinstava) sve manje fizički troše. To zahteva i manju potrošnju slanine i hleba na njivi, posle teškog fizičkog rada. Nauka tvrdi da se ljudi danas sve više hrane u pekari jer im je to jeftinije nego da naprave ručak. To ukazuje na to da nam je pao životni standard, ali i tempo života je takav da je značajan broj ljudi zbog posla odsutan od kuće, pa ne kupuju hleb već jedu van kuće. Zato kupuju peciva, koja su često zbog svojih doadataka mnogo nezdravija od hleba, koji je značajna životna namirnica. Obavezani su za doručak i ručak, a za večeru ga ne treba konzumirati. U zavisnosti od težine, godina stosti, ne treba jesti više od 30 do maksimalno 100 grama dnevno.

Hleb brzo dodaje kilograme, prepun je soli, a najzdravija vrsta je ona koja je napravljena od raženog brašna. Sve ovo su tačne činjenice o hlebu koje su poznate većini ljudi, a nutricionista Milka Raičević, objašnjava koliko je zaista hleb zdrav, koliko ga smemo jesti, a kada može da postane opasan po naše zdravlje. Hleb treba da bude na našoj trpezi. On sadrži kompleks vitamina čiji nedostatak može negativno da utiče na naše ponašanje, a najpre

na ponašanje dece, izazivajući hipertaktivnost i agresiju. Manjak vitamina B može da dovede i do promena u pigment dlake

Ipak, potrošnja hleba je ozbiljan indikator da je siromaštvo u Srbiji uzelo maha, što ukazuje i agroekonomski analitičar, autor ovih redova. U periodima teške ekonomske krize i rastućeg siromaštva po pravilu dolazi do smanjivanja potrošnje mesa, mleka, sira, voća i povrća, a raste potrošnja hleba. Međutim, to pravilo očigledno je da kod nas ne važi u aktuelnoj ekonomskoj situaciji u Srbiji, jer je očigledno stiglo toliko siromaštvo da je za veliki deo stanovništva i hleb postao nedostupan! Najbolji dokaz je nagli pad velike potrošnje, pre svega, hleba, ali i svih drugih životnih namirnica.

Uskoro hleb po novim pravilima

Dileme o tome kakav hleb jedemo i da li to odgovara onome što piše na deklaraciji, mogla bi da se reši novim pravilima propisanim

Meljava pšenice

Godišnja meljava pšenice u Srbiji iznosi 1,2 miliona tona. Od toga se proizvede oko 860.000 tona brašna. One se utroše za proizvodnju hleba i peciva, neposrednu potrošnju stanovništva, testenine, konditorsku industriju i izvoz. Dakle, analize pokazuju da je Srbiji godišnje potrebno za hleb 377.000 tona brašna i za pecivo još 51.000 tona. Za testenine

se potroši 42.000 tona brašna, dok je za rad konditorske industrije godišnje potrebno 54.000 tona brašna! U ovoj godini očekuje se izvoz od oko 200.000 tona brašna. Dakle, Srbiji je godišnje potrebno oko 780.000 tona brašna za normalno funkcionisanje pa u bilansu brašna postoji prostor da se poveća njegov izvoz, pod uslovom da se pronađu nova tržišta.

Vlada Srbije produžila je i u 2016. godini uredbu kojom se cena hleba od brašna "T-500" ograničava na maksimalno do 46 dinara. Kako se navodi, ovom uredbom definiše se proizvođačka cena od 36,68 dinara po vekni hleba, a maloprodajna cena sa uračunatim PDV-om ne sme preći

za pekarsku industriju. Pravilnik treba da bude donet do kraja 16. godine.

Naime, u Ministarstvu poljoprivrede navode da je pre nekoliko dana usvojen novi Pravilnik o kvalitetu žita, mlinskih i pekarskih proizvoda i testenine koji će zameniti propis koji je na snazi još iz 1995. godine.

Naćelnik Republike poljoprivredne inspekcije Nenad Vujović kaže da je cilj donošenja Pravilnika, čija je izrada okupila predstavnike proizvođača, Ministarstva, instituta i fakulteta, da se omogući jedan bolje postavljeni sistem u pogledu bezbednosti kvaliteta proizvoda.

Kao najvažniju izmenu propisa Vujović navodi to što su jasnije određeni procenti koji moraju da budu poštovani kako bi neko svoj hleb nazvao – ražanim, kukuruznim, helđinim, speltinim.

Kako je kazao, cilj je bio da se prepozna standardi i odrednice koje će omogućiti da se ujednači pristup kvalitetu.

„Ovaj pravilnik je usaglašen po pitanju kvaliteta sa propisima koji se primenjuju u inostranstvu i mislimo da će potrošačima i proizvođačima biti jasnije kako taj proizvod po pitanju kvaliteta treba da izgleda“, rekao je Vujović.

On ističe da se radna grupa pravila da postavi jasnija pravila u odnosu na ono sto je najviše zbunjivalo potrošače, a pre svega, kada se radi o vrstama hleba putem ražanog, hleba od kukuruznog brasna, od helđe.

„Precizirali smo koji je to odnos sirovina u proizvodu da bi on mogao da se nazove ražanim hlebom“, rekao je on i doda da su u prethodnom pravilniku postojala pravila koja su na neki način bila nejasna.

Prema novim pravilima, koja će na snagu stupiti od januara 2018. godine, ukoliko raženi hleb nema u sebi minimum 70 odsto tog brašna, ne može se smatrati takvim hlebom.

„Ukoliko helđin hleb nema u sebi 30 odsto helđe, ne može se nazvati helđinim hlebom“, objasnio je Vujović.

Prelazni rokovi su široki, a Pravilnik na snagu stupa od januara 2018. godine.

„Tada biti na snazi u punoj formi i u tom periodu proizvođači moraju da se pripreme za postupanje po tom pravilniku. Postoji par odrednica u pravilniku koje su stupile na snagu odmah, pre svega kada govorimo o kvalitetu žita, odnosno pirinča“, rekao je Vujović.

PANČEVO • ZAHTEV UDRUŽENJA PANČEVAČKI RATARI I ASOCIJACIJE AGRARNI FORUM

Od viška isplatiti podsticaje

- Još 2010. godine podnet je zahtev Ustavnom sudu za ocenu zakonitosti naplate doprinosa za odvodnjavanje ali do danas nije razmatran. Ako nam uzmu taj novac to je kao da nam nisu ni dali podsticaje - rekao je Jovan Negovan

Udruženje Pančevački ratari i asocijacija Agrarni forum iz Pančeva zatražili su se iz viška u budžetu isplati poljoprivrednicima podsticaj po 2.000 dinara po hektaru jer su do sada, od obecanih 6.000 dinara po hektaru, dobili po 4.000 dinara.

Predsednik Upravnog odbora Udruženja Pančevački ratari **Jovan Negovan** rekao je agenciji Beta da je prošle godine u decembru, kada su subvencije poljoprivrednicima prepolovljene, obećano da će i podsticaji biti povećani, ako bude para u budžetu.

- Očekujemo da se suficit u budžetu Srbije, koji je prema rečima premijera Aleksandra Vučića 34 milijarde dinara, iskoristi za vraćanje dela oduzetih para na ime podsticaja do ukupno 6.000 dinara po hektaru.

Ove godine je isplaćeno 2.000 dinara kao podsticaj za biljnu proizvodnju i trebalo je da se isplati po 2.000 dinara kao regres za mineralno đubrivo, ali to nije u potpunosti iskorisćeno", rekao je Negovan.

On je dodao da "ima prostora za isplatu još po 2.000 dinara subvencija i to bez uslovljavanja, kao za đubrivo", i da to može da se obavi u kratkom roku, donošenjem uredbe.

- Podsticaj za đubrivo su uslovjeni time da za devet meseci treba da se koristi 400 kilograma đubriva po hektaru, a kako su važili samo računi za prolećnu setvu, a ne i za jesenju, bilo je besmisleno da toliku količinu đubriva upotrebimo samo u proleće - rekao je Negovan.

On je dodao da su ministru poljoprivrede Branislavu Nedimoviću ratari dostavili zahtev i da je "on

primio k znanju i obećao da će se boriti da agrarni budžet za sledeću godinu bude deset odsto veći nego ove godine".

- Ukinuti regres za đubrivo direktno štetno utiče na setvu jer zbog besparice još nije obran kukuruz, a pšenicom je zasejano tek 50 odsto planiranih površina iako je prošao optimalni rok - rekao je Negovan i istakao da je ministru dostavljen i predlog mera nove agrarne politike jer je dosadašnji "antiagrarni program restriktivnog karaktera

Negovan je naglasio da poljoprivrednicima po Zakonu o budžetu treba da pripadne pet odsto budžeta, odnosno oko 50 milijardi dinara, a da je opredeljeno 40,6 milijardi dinara.

Podsticaji poljoprivredu su, prema njegovim rečima, u decembru

Hoće li biti novih podsticaja?

prošle godine prepolovljeni tajno, bez rasprave i u sektoru poljoprivrede ima mnogo nelogičnosti, a jedna od krupnijih su i takse za odvodnjavanje koje se naplaćuju retroaktivno za prethodne dve godine i iznose 3.500 dinara.

- Još 2010. godine podnet je zahtev Ustavnom sudu za ocenu zakonitosti naplate doprinosa za odvodnjavanje ali do danas nije razmatran. Ako nam uzmu taj novac to je kao da nam nisu ni dali podsticaje - rekao je Negovan. S. P.

NAŠI DOMAĆINI

INDIJA • DAMIR IVANIŠEVIĆ, IZ JAVNOG PREDUZEĆA U PČELARE

Perfekcija uz pomoć literature

- Počeo sam da se edukujem i čitam stručnu literaturu o pčelarstvu u vreme kada nisam ni mislio da će se ozbiljno baviti ovim poslom, iako sam imao na umu da započnem privatni biznis. Što sam više proučavao teoriju, sve mi se više dopadala priča, te sam počeo sa 18 košnica – priča Damir

Za pčelarstvo kažu da je posao koji se nasleđuje generacijski sa kolena na koleno. **Damir Ivanišević**, tridesetrogodišnji mladić iz Indije, može za sebe da kaže da je samouk, jer je svoj zanat doveo do perfekcije isključivo uz pomoć teorije i stručne literature, a ne savetima starijih članova porodice. Zahvaljući upornosti, volji i želji, ovaj mladi pčelar je pre dve godine napustio posao u javnom preduzeću i potpuno se posvetio hobiju koji je uspeo da pretvori u biznis.

- Pre nego što sam počeo pčelarstvom da se bavim, radio sam u JKP „Komunalac“ kao radnik obezbeđenja. Sve je počelo sasvim slučajno 2007. godine u poslovnoj jedinici u Maradiku, kada me je kolega koji se bavio pčelama, zamolio da mu pomognem da prenese košnice. Interesantno je reći da je taj događaj možda bio ključan za mene, s obzirom da se moj tečaj bavi pčelarstvom i da sam kao dete često bio u dodiru sa košnicama, pa me je tako sam miris privukao i podsetio na detinjstvo - počinje priču pčelar iz Indije i kaže da ga je kolega zainteresovao za pčelarstvo koje je u početku doživljavao kao hobi.

- Vrlo brzo sam počeo da se edukujem i čitam stručnu literaturu o

Damir Ivanišević

pčelarstvu, što mi je puno pomoglo. U to vreme nisam ni mislio da će se ozbiljno baviti ovim poslom, iako sam imao na umu da započnem privatni biznis. Što sam više proučavao teoriju, sve mi se više dopadala priča, te sam krenuo sa 18 košnica – priča Damir.

Poseduje više od 350 košnica

- Nije bilo lako, isključivo sam se oslanjao na znanje iz knjiga i naravno učio na svojim greškama. Sreća, pa sam bio prilično disciplinovan i jako dobro savladao teoretski deo.

Prve godine kada je krenuo, uspeo je da broj košnica udvostruči sa 18 na 36, što je za početnika bio izuzetan uspeh i sreća, seća se on i kaže:

- Već sledeće godine sam kupio kamion opremljen sa 37 košnicama, tako da se i dalje povećavao posao. Osloonio sam se na već stečeno znanje koje se zaista isplatilo.

Imajući u vidu činjenicu da je pčelarstvo posao na točkovima, prema Damirovim rečima, veoma je važno dobro poznavati teren где se pčele voze.

- Početkom sezone, odnosno početkom aprila kada krene uljana repica selimo pčele na područje Starje i Nove Pazove, zatim Platičeva i Šapca. Ovo je razvojna paša kada se pčele pripremaju za bagremovu pašu a kada krene bagremova selimo se u opštini Vladimirci u selo Jalovik, nakon toga na područje Osečine, potom Ljubovije i Sokolskih planina - objašnjava on.

- Nakon toga sledi bespšni pe-

riod koji kratko traje, nakon čega sledi lipova paša na Fruškoj gori i sunčokretova u Bačkoj i Banatu.

Damir se devet godina uspešno bavi pčelarstvom, kako kaže poslednjih nekoliko godina je njegov posao krenuo uzlaznom putanjom te sada ima više od 350 košnica. To mu je omogućilo finansijsku sigurnost, pa je 2014. godine napustio javno preduzeće i potpuno se posvetio pčelama.

- Nailazio sam na brojne kritike, jer su mi ljudi u okruženju govorili da ne treba da napuštam posao u javnom preduzeću, ali sam ipak poslušao svoj osećaj koji me nije prevario. U to vreme sam već bio finansijski stabilan, pa sam mogao da finansiram dalji razvoj posla - ističe Damir i navodi da je krenuo kao hobista sa ambicijom da postane profesionalni pčelar.

- Potrebno je pre svega uložiti vreme, trud i ogroman rad da bi se vidieli prvi rezultati. Ne možete očekivati da vam posao odmah krene, važna je disciplina.

Damir med proizvodi na veliko i predaje ga otkupljivačima. Kako navodi, ne prodaje ga pošto poto jer puno polaze na kvalitet proizvoda.

- Nekada čekam i po dve godine da prodam med, a dešava se da na lageru imam i 10 tona kaže on i ističe da se prinosi kreću u proseku od 30 do 40 kilograma po proizvodnom društvu. Ova godina je bila katastrofalna za sve pčelare kada smo morali pčele da hranimo kako ne bi uginule od gladi, a to nam je stvorilo dodatne troškove. Nadam se da će iduća biti bolja, gajem umereni optimizam - ističe on.

Govoreći o aktuelnim poslovima, Damir ističe da je sada period mirovanja, pčelinje zajednice se čiste od parazita oksalnom kiselinom i vrše se pripreme za sledeću sezonu. Na kraju razgovora kaže da radi na adaptaciji objekta od 150 kvadratnih metara u kojem namerava da napravi punionicu meda.

- Ideja jeste da se određenu količinu meda stavljaju u manja pakovanja prigodna za ugostitelje i u tom pravcu usmerim svoj posao. Objekat mora da ispunjava najviše kriterijume i standarde kako bi mogao da radi i naredne godine da biti fokusiran da ga stavim u funkciju - ističe Damir Ivanišević, pčelar iz Indije.

M. Balabanović

U pripremi punionicu meda

ŠID • RASTISLAV ĐIERČAN, JEDAN OD NAJMLAĐIH ZEMLJORADNIKA U SREMU

Dolazim sa njive umoran, ali srećan

- Ustajem sa voljom i sa velkim poletom idem da radim svako jutro. Jedino ukoliko pogledam krajnju zaradu budem malo razočaran, ali ipak ne previše, nego nastavljam dalje, svestan da se u ovom poslu ništa ne postiže preko noći, nego da se čovek mora truditi što više i toj zemlji pružiti ono što ona traži – kaže Rastislav Đierčan

Još dok je išao u vrtić, Rastislav Đierčan iz Šida sakupljao je igračke poljoprivrednih mašina i crtalo traktore, jer je u to vreme sa svojim dedom počeо da odlazi na njivu. Kako su godine prolazile ta njegova ljubav prema poljoprivredi je postajala sve veća, tako da nakon završene osmogodišnje škole nije imao dileme šta će biti njegov životno i profesionalno opredeljenje. Upisao je srednju poljoprivrednu školu u Futogu, a nakon toga i Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu. Međutim, ipak nije nastavio da studira, nego se opredelio da se bavi zemljoradnjom.

- Razmišljao sam praktično – sve i da završim fakultet ne bih voleo da sedim u kancelariji, nego bih išao na teren, te sam upravo zbog toga odlučio da se vratim kući i posvetim se zemljoradnji, jer je to posao koji me najviše ispunjava. U tome su me podržali i moji roditelji pošto su videli da je to ono što ne samo da volim, nego i što umem da radim. Obradujem 80 hektara oranica, od čega je oko 30 hektara u našem porodičnom vlasništvu. Zemlju sam nasledio nešto od maminog pokojnog tate, a nešto od drugog

Rastislav Đierčan iz Šida

dede Stevana, koji mi je i danas, iako ima već 77 godina, velika podrška i pomoć u svemu što radim. Osim dede, pomaže mi još i otac i mlađi brat. Ipak, uvek gledam da od svih ja najviše uradim kako bih svojim primerom pokazao kako treba da se radi. Tako sam oduvuk mislio, da onaj ko je gazda ili šef treba prvi da povuče da bi vukli i ostali. Uzgajam standardne poljoprivredne kulture: pšenicu, kukuruz, šećernu repu i soju i imam svu potrebnu mehanizaciju. S obzirom da posedujem kombajn, često radim i drugima uslužne poslove – ovako priča jedan od najmladih ratara u Sremu Rastislav Đierčan iz Šida.

S obzirom da ima tek 21 godinu, uvek nađe vremena i da izađe uveče sa društvom, mada mu je, ipak, kako sam priznaje posao na njivi prioritet. Veoma ozbiljno shvata sve obaveze koje nosi zemljoradnja i nalaže da mu ništa ne pada teško, jer da je tako to ne bi taj posao ni radio.

- Ja jednostavno uživam u ovom poslu i uveče kad dođem kući sa njive – iako sam umoran i prašnjav, budem ipak jako zadovoljan, jer je to ono što me ispunjava i čini srećnim. Ustajem sa voljom i sa velkim poletom idem da radim svako jutro. Jedino ukoliko pogledam

krajnju zaradu budem malo razočaran, ali ipak ne previše, nego nastavljam dalje, svestan da se u ovom poslu ništa ne postiže preko noći, nego da se čovek mora truditi što više i toj zemlji pružiti ono što ona traži. To podrazumeva kompletne agrotehničke mere, jer smatram da pošto se ne možemo boriti sa cenom, onda se moramo boriti sa prinosima. Moramo učiniti sve da zemlja da najviše što može kako bi bili konkuren-

u odnosu na ostale – priča Rastislav Đierčan iz Šida.

Kaže da u planu ima uvećavanje poseda, jer se, prema njegovom mišljenju, samo tako može opstati – uz mnogo truda i rada na velikoj površini zemlje. Razmišlja da naredne godine odustane od sejanja pšenice, jer se ne isplati, posebno ako se u obzir uzme arenda koja je visoka – tada mu je računica u minusu. Istočno da mu je ove godine najviše zarade donela šećerna repa, ali ono je imalo puno posla i najviše ulaganja, pa kaže da mu se zbog toga ne isplati da je se na površini većoj od polovine njegovog ukupnog poseda i dodaje:

- Takođe, u prilog tome da smanjam površine pod repom ide i činjenica da nemam ni kombajn za vađenje repe, pa bih morao platiti nekome tu uslugu, što mi se ne isplati, jer je veoma skupo. Računica je otpriklje da ja moram svojim žitnim kombajnom ovršiti dva puta da bih platio jedno jutro vađenja repe.

A na pitanje da li se do sada zaduživo kaže da do sada nikad nije uzimao nikakve kredite od banaka, s obzirom da nema sigurne prihode, pa se plaši da se zadužuje i dodaje:

- Jer, šta ako dogodine budu suša, neću imati od čega da vraćam kredit. Međutim, ako budem hteto nešto novo od mehanizacije, moraću da razmišljam i o tome.

S. Mihajlović
Foto: M. Mileusnić

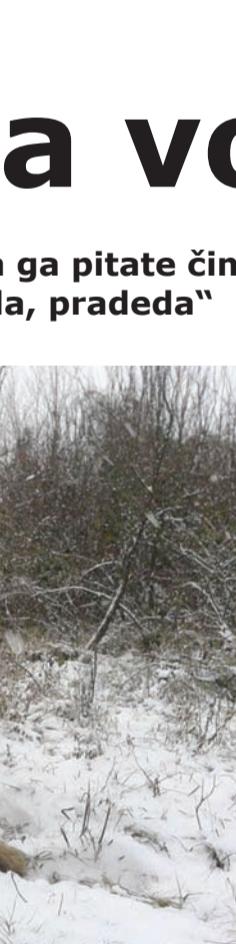

Deda Stevan najveća podrška

Edukacija je neophodna

- I u ovom poslu, kao i u nekom drugom, neophodno je usvajati nova saznanja i stalno pratiti kakvo je stanje na njivi. Ja se o svemu potrebnom edukujem ili preko interneta ili iz stručne literature, a veoma često idem i na seminare koji se organizuju za nas poljoprivrednike. Nastojim da primenjujem kvalitetne agrotehnič-

ke mere, bez obzira što su takvi preparati često najskuplji. Jer, po mom mišljenju, najskuplje je ono što ne odradi posao, kao što je i najskuplji onaj traktor ili kombajn koji stoji i ne ide na njivu, a sve ono što je efikasno i daje dobar rezultat ne može biti skupo – kaže 21-godišnji poljoprivrednik iz Šida Rastislav Đierčan.

GRGUREVCI • SLAVKO JOVEŠKOVIĆ, POLJOPRIVREDNIK I LOVAC

Selo je za one koji ga vole

Slavko je lovac i poljoprivrednik. Život ne selu ne doživljava kao teret, a kada ga pitate čime želi da se bavi, sa osmehom odgovora „onim čime su se bavili i čime se danas bave otac, deda, pradeda“

Du mlađi čovek rešio da ostane u svom selu i da bi, još više od prostog rešenja, svoju, za vreme u kojem živimo, u mnogo čemu smelu odluku sproveo u delo, potrebitno je dosta ljubavi, požrtvovanosti, ali i rešenosti da se odoli iskušenjima sa vremenog života. Mnogi bi rekli da se sve to može sabrati u samo jednu reč „ljudost“, ali mlađi Slavko Jovešković (19) nije sklon takvoj kategorizaciji. Za njega, život na selu je izvor sigurnosti, bezbednosti, to je istinska mera upravljanja sopstvenim životom i mogućnost da se planira vreme koje dolazi. Za njega, nedostaci koje život

na selu sa sobom nosi nisu proizvod samog sela, već okolnosti u kojima se selo nalazi, pa je tako i mogućnost njihovog prevazilaženja tesno povezana sa mogućnošću meštana naših seli da se iznad tih negativnih okolnosti uzdignu.

Slavko je lovac i poljoprivrednik. Život ne selu ne doživljava kao teret, a kada ga pitate čime želi da se bavi, sa osmehom odgovora „onim čime su se bavili i čime se danas bave otac, deda, pradeda“. Kada se ima slobodnog vremena – lovom, a kada ne – oranicomama, onim sa kojih se u zoru ustaje i u koje se sa večeri leže.

- Lov i poljoprivreda su dve stvari koje kroz čitavu poznatu istoriju prate moju porodicu. Lovom se bavim ja, bavim se moj otac Svetozar, bavio se pradeda Živan i jedino je deda preskočio pušku. Ali zato nije plug. To nam je svima bilo i ostalo glavno oruđe. Lov je uvek bio zanimacija, hobi, a plug je bio i ostao izvor našeg postojanja, priča nam mlađi Grgurečanin.

Zapravo, Slavko još uvek nije lovac. Sušinski on to jeste još od svoje sedme godine, kada je prvi put počeo da prati oca, formalno, ima status lovačkih pripravnika i naredne godine dobit će priliku da se oslobođe pripravničkog statusa. Član je Lovačkog društva „Soko“ koje trenutno broji 30 aktivnih lovaca i koje se sa punim pravom smatra jednim od većih u Fruškoj gorici.

- Lovstvo me je uvek privlačilo. Voleo sam i sada volim šetnju kroz prirodu, svež vazduh, zamor, tišinu i prijatelje sa kojima delite istu ljubav ko-

ja vam omogućava da makar za trenzaboravite na probleme i poslove koji vam otimaju svakodnevnicu. Grgurevići imaju fudbalski klub, imaju folklornu sekiju, lovačko društvo, tako da mislim da svaki može da odabere ono što mu se sviđa. Mi jesmo malo selo, ali selo u kojem se mladima ipak pruža šansa. Sve to ide teško, sporo, ali ne treba odustajati. Mislim da mladi treba da budu aktivni u svojim selima i tako zajednicama čiji su deo omogućće da napreduju i da se razviju. Može-

ocem Slavko rado obavlja. Ponosan je na svoje seljačko poreklo koje, ističe ne bi ni za šta menjao.

- Nije težak posao. Radimo od jučra do mraka, ali smo navikli, to vam je život na selu. Selo je za onog ko ga voli! Ono što nam teško pada jesu niske i nestabilne cene robe, nastavlja Jovešković i dodaje: - Tada nam se čini da oni koji ne rade naš posao, ali su pozvani da ga cene kroz novac zapravo nisu ni vesni šta se dešalo i koliko se seljak muči da proizvede ono što se često daje za bagatelu. Zbog toga se i dešava da mlađi odlaze u gradove. Ne mogu ni da im zamerim, kako bih? Ja se samo nadam da će doći vreme u kojem ćemo mi koji na selima ostajemo moći pristojno da živimo, jer to znači da će onda bolje živeti i oni u gradovima. Sve je to povezano. Što pre to shvatimo, svima će nam biti bolje.

S. L.

Slavko sa ocem Svetozarem i komšijom

Једини у Срему, радио народне музике

MOLOVIN • STEVA SMAJIĆ, POLJOPRIVREDNIK

Stalno čekamo neka bolja vremena

- Već 15 godina nama je stalno jedno te isto, samo tapkamo u mestu, ali drugog izbora nemamo, nego da čutimo i radimo
– kaže Steva Smajić, ratar iz Molovina

Poljoprivrednik iz Molovina **Stevo Smajić** ovim poslom se bavi još od malih nogu, jer je uz oca dok je bio još dečak počeo da radi na njivi, baš kao što danas i njemu pomaju njegovi sinovi, stariji koji ima 12 i mlađi od 6 godina.

-Kao i oni, isto tako sam i ja voleo sve poslove na njivi kad sam bio njihovih godina, a da li će se oni time u životu zaista i baviti, to zavisi samo od njih, kojim putem će da krenu dalje. Ja sam završio osnovnu školu i posle više nisam htio da se školujem, nego sam ostao na porodičnom imanju. Posedujem oko 30

jutara zemlje, na kojima uzgajam kukuruz, suncokret, pšenicu i soju. Pošto smo mi ovde malo na višem delu, soja nam slabo uspeva, jer ona više voli nizinu. Zato sam je posejao na samo dva jutra i mogu reći da sam zadovoljan prinosom, jer je ove godine dobro rodila. Od mehanizacije imam skoro sve što mi je potrebno osim kombajna, njega unajmim kad na red dođu ti poslovi. Od ovoga se može skromno živeti ukoliko čovek vredno radi. Pamtim i neka srećnija vremena, jer smo pre rata živelj bojje. Recimo, nekada je bilo dovoljno da se uhrani sedam, osam bikova pa

kad se oni prodaju od tih para smo mogli da kupimo novi traktor. Danas je situacija za nas poljoprivrednike mnogo teža, jer za novi traktor sada treba čak 30 bikova – priča poljoprivrednik Steva Smajić iz Molovina.

Prema njegovom mišljenju, pomoći i podsticaji koje daje država su nedovoljni i seljaci ih slabo osete. Zbog toga je razočaran, polako gubi i optimizam, jer već 15 godina se nada i očekuje da će za seljake doći neka bolja vremena, ali ona ne dolaze, nego je stalno "jedno te isto" i dodaje:

-Tu smo gde smo, radimo svi ovo što imamo i čutimo, jer bolje nemamo, a nemamo kuda drugo ni da odemo. Ovde imam zemlju i kuću, pa ako bih sve to prodao i kupio kuću u Šidu, od čega bih tamo živeo. Zato mi je bolje da čutim i da radim, jer nemam izbora. Ponekad uhranim svinje, imam trenutno šest krmača, pa i time malo nadomestim prihode. Ranije sam hrانio i bikove, ali sam odustao od tog posla, jer se ne isplati. Mi seljaci uvek zavisimo od nečega, ili od vremenskih uslova, da li će biti kiša ili suša, a kad se desi da tu dobro prođemo i prinos bude dobar, e onda nas dočekaju niske otkupne cene, pa smo do kraja svakako na gubitku.

S. Mihajlović
foto: M. Mileusnić

Poljoprivrednik Steva Smajić iz Molovina

Čardak pun kukuruza

LEŽIMIR • U POSETI ĐORĐU BAJIĆU

Sve nam rodi, al' sve nam je džaba

- Pod nama je neviđeno blago i samo je pitanje kako ćemo mi iskoristi te potencijale koje gazimo i koje nam niko osim našeg nerada i netruda ne mogu oteti. Sve nam rodi, al' sve nam je džaba. Nema razlike, da li je zemlja prve, druge ili neke treće klase, za sve imamo biljku, dobro tlo, ali ne i one koji o seljaku treba da vode računa, kaže Đorđe Bajić

Iako je zašao u sedmu deceniju života, Ležimirac **Đorđe Bajić** i dalje je vezan za svoje oranice. Decenijama već, Bajići su uspešni ratari, Đorđe je bio redovan učesnik takmičenja rekordera Srema, a jednom prilikom je sa svojim žitom osvojio i treće mesto. Od nekadašnjeg proizvođača i posvećenika paorskog poslu, prerastao je u odličnog savetodavca, pa tako danas radije daje stručne savete čerki **Zorici** i zetu **Sretenu Živanoviću** koji su na sebe preuzeeli najveći deo poslova u vezi sa poljoprivredom. Iskustvo koje ima je bogato, kao malo čije u Ležimiru, pa ga, kako smo čuli, rado slušaju i drugi.

- Pod nama je neviđeno blago i samo je pitanje kako ćemo mi iskoristi te potencijale koje gazimo i koje nam niko osim našeg nerada i netruda ne mogu oteti. Sve nam rodi, al' sve nam je džaba. Nema razlike, da li je zemlja prve, druge ili neke treće klase, za sve imamo biljku, dobro tlo, ali ne i one koji o seljaku treba da vode računa. U zemljii uživam i dok me traje biće mi uvek zadovoljstvo da odem do svojih njiva, da vidim kako niču semena, da se nauđsem onog našeg istinskog seljačkog vazduha, jer samo me to čini zadovoljnijim, priča Đorđe Bajić.

Bajić ima 40 jutara svoje zemlje. Arendu nema niti, kako kaže, "trči" ka ugovorima koji se moraju otpaćivati. Najviše veruje sebi, svom radu i mogućnostima. Svoju zemlju, kao i obično, ovaj vredni Ležimirac pokrio je najvećem postotku pšenicom i kukuruzom.

Đorđe Bajić

- Ove godine smo imali pšenicu izuzetnog kvaliteta i roda. Sa 20 jutara izneli smo izuzetnih osam vagona što je izuzetno dobar ostvarenje. Setvu smo završili, posejali smo pšenicu na 17 jutara, nikla je lepo, uredno i na vreme smo bacili dubre, primenjena je puna agrotehnika tri puta smo je prskali i bilo bi dobro kada bi se korigovale cene i pariteti. Sve što je do nas, mi smo uradili i sada je vreme da i oni koji treba da brinu o selu nešto zaista i urade, priča deda Đorđe.

Za razliku od mlađih generacija, jasan je Đorđe Bajić, generacije koje su kao paori stasavale pre tri više decenije imale su mnogo više mogućnosti da napreduju i pre svega da planiraju svoju proizvodnju. Najveće zasluge za to, smatra Đorđe, pripadaju rešenosti države

da svojim malim i ogrničenim posrednicima omogući dobar život. Nedostatak jasne ideje šta se poljoprivredom danas želi, siguran je, osnovni je faktor sve težeg stanja u kojem se proizvođači nalaze.

- Moja generacija je imala jedan period kada se zaista moglo živeti od svog rada. Kuća u kojoj sam građena je od sela, pre dve decenije, danas me pitaju da li sam tada radio u inostranstvu, a ja malo kroz smeh, a malo u žalbi kažem da je tada inostranstvo bilo ovde, kod nas. Na veliku žalost, taj period trajao je isuviše kratko, tokom druge polovine osamdesetih. Tada sam za pšenicu, putem razmene, uspeo da kupim novi traktor. Žitoprometu sam za 32 tone kupio dobar Ferguson, drugi sam uzeo za 42 tone, sada za tu količinu ne mogu ni da pridiem traktoru kvaliteta tih Fergusonova. Kasnije je išlo sve samo lošije, tvrdi Đorđe.

Radio je Đorđe, sve do raspada Jugoslavije, i dosta voća i povrća, a pre svega bostana. Po seme je išao u Mađarsku, a tržište mu je bila čitava bivša i velika država.

- Imali smo i odličan krompir svojevremeno. Sejali smo pravi prave, originalne holandske sorte, imali smo ugovorene poslove sa firmama, direktno smo isporučivali sa njive do krajnjeg korisnika, što sve govori da se nekada moglo živeti od agrara. Lažu oni koji kažu da je sve bilo loše i da je u ono vreme seljak teško živeo. U ta vremena, ja sam od sela napravio kuću, zanovio me-

Nekada se moglo lakše do „Fergusona“

najgorje što jednom seljaku može da se desi, bez obzira da li je mehanizacija stara ili nova. Onaj koji ima staru, već se dovoljno muči pa ne može da je zanovi, a onaj koji ima novu, ili je i nju uzeo pod neku otplatu, ili se morao odreći gomile stvari da bi je nabavio. Čovek treba da gleda koliko može sam. Najčešće, posebno u naše vreme, to nije dovoljno, ali je jedini način da se opstane. Mali teško da će postati veći danas, za to ne vredi dužiti domaćinstvo, veliki možda i mogu da misle o tim stvarima, a mi, da kažem srednji, mi nekako najlakše padnemo pod tu kamatašku ideju.

Umesto lake i lepe trgovine, godine su donele zaduživanja, kredite, loše otkupe, duga čekanja na zarađena sredstva i neizvesnost koja paorima ne da mira. Trudeći se da "ne upadne u zamke", Đorđe i danas izbegava bilo kakvo kreditiranje, što savetuje i drugim, mlađim poljoprivrednicima.

- Ja nisam ljubitelj kredita i trudim se da sa onima koji mi kredite nude ne ulazim u dugačke razgovore. Sve što se uzme mora se i vratiti, a odakle da se vrati ako nemate dovoljno zarađenih sredstava? Zašto da užimam nešto za šta nisam siguran da ću moći da oplatim? Ima ih koji su od muke uzimali, pa od još veće muke napuštali isplatu i ostajali bez mehanizacije, a to je

S. L.

POSTUPCI NAKON BERBE VOĆA KOJI UTIIČU NA KVALITET VOĆA I DUŽINU ČUVANJA

Kako sprečiti moguću štetu

Piše: Maja Sudimac, dipl.ing., Institut Tamiš Pančevo

Postharvest je period nakon berbe voća. Kontrola biljnih bolesti u periodu pre ubiranja zasnovana na Integralnoj zaštiti useva, nastavlja se tokom branja, rukovanja, pakovanja i transporta. Neke od najčešćih patogena koji se mogu razviti na ubranim plodovima jesu *Botrytis cinerea*, *Penicillium expansum* i *Mucor piriformis*.

Botrytis cinerea i *Penicillium expansum* mogu se razviti na rana-

ma i otvorima. Pojavljuje se često tokom dugog čuvanja. Na pojавu najviše utiče: Zdravstveno stanje voćnjaka, higijena prostorija kojima se vrši pakovanje, kvalitet vode u vodenim sistemima kojima se vrši transport i klasiranje jabuke, svaka manipulacija i rukovanje kojim je moguće stvaranje rana i povreda. Takođe na pojavu može uticati temperatura, kao i primena fungicida (u zemljama gde je dozvoljena, mada

se rezistentnost javlja kao sve veći problem)

Mucor piriformis, (*Mucor rot*) prema literaturi u Kaliforniji postaje ozbiljan problem na sortama *Granny smith* i *Fiji*. Gljiva živi u zemljištu u voćnjaku. Voće sakupljeno sa zemlje i zemlja koja se preko gajbica ili boxova prenese do sistema za pakovanje skladište ili kao i voda, lako zarazi zdravo voće. *Mucor* izaziva vlažnu trulež, spore se u skladištu brzo šire na zdravo voće. Niske temperature usporavaju rast gljive, hlorisana voda i većina fungicida nije mnogo efikasna. Osnovne mere da se umanji pojava su: ne skladišti opalo voće i gajbice ne držati na zemlji pri branju.

Berba i transport voća su prva prilika za stvaranje gubitaka. Stoga je važno obeležiti ih podacima o beraču. Pravila za berbu 1) Branje sa peteljkom po svom vremenu, 2) Izbegavanje velikog pritiska prstima 3) Izbegavanje oštećenja od dodira između plodova: kada se voće prebacuje u gajbe ili korpe to ne treba da se čuje 4) Higijena radnika - berača

Vreme između berbe i hlađenja treba svesti na najkraće – ovo je početak lanca rashlade. Obezbediti zasenu – plodovi na vrhu gajbe mogu dostići čak i 50°C. Ukoliko je voće nakon berbe ostavljeno 24 sata na 20°C to rezultira jednoj nedelji manje u skladištu. Transport vršiti pažljivo.

Precooling - rashlađivanje proizvoda nakon berbe a pre skladištenja je obavezno u svim savremenim sistemima hlađenja. Postoji nekoliko načina rashlađivanja voća.

Forsirano vazdušno hlađenje: rashlađeni vazduh se koristi kao medijum, kroz proizvode spakovane u boxevima. Proizvodi su posavljani u dva reda, prekriveni. Vazduh se izvlači kroz tune pomoću ventilatora. Za voće traje i do 6h.

- Hlađenje uz pomoć hladnog zida Cold wall system - vrsta rashlađnog zida sa nižim vazdušnim pritiskom od komore u kojoj je proizvod i vazduh se uvlači kroz proizvod. Boksevi bi trebalo da imaju min 5%

Kvalitet sadnog materijala

Sadnice moraju biti zdrave, bez virusnih i drugih bolesti i prisustva štetočina

Piše: J.Kljajić, dipl.inž., PSS Kikinda

Veliiki uticaj na uspeh proizvodnje voća ima pravilan izbor sadnog materijala. Za podizanje zasada bilo koje voćne vrste treba koristiti isključivo sadnice preve klase, sa dobro razvijenim korenovim sistemom i potpuno zrelim (zdrvenjenim) nadzemnim delom. Sadnice treba da imaju dobro razvijene pupoljke po celoj dužini, dobro sraslo spojno mesto, da su prave i bez mehaničkih oštećenja. Posebno je važno da sadnice imaju snažan, dobro razvijen žiličast korenov sistem. Zatim, identitet sorte mora da bude absolutno tačan.

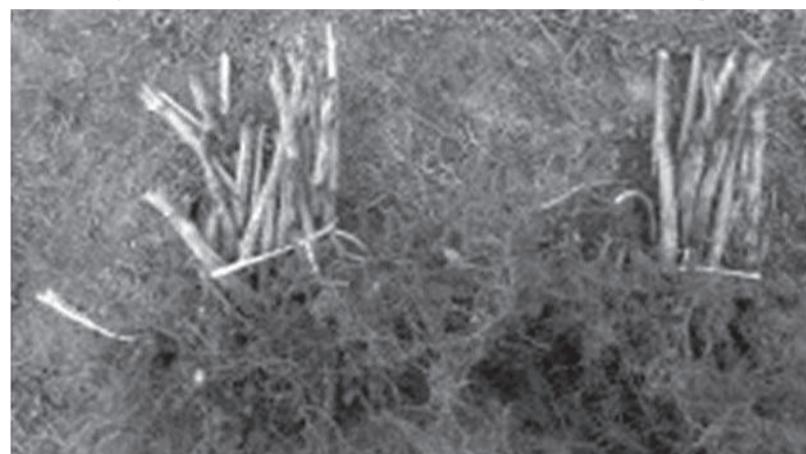
Ako umesto planirane sorte greskom dospe neka druga, naročito u slučaju samobesplodnih sorti, nema roda, voćke cvetaju ali plodove ne zameću. Ne dolazi do oplodnje jer je potreban polen druge sorte koji je kompatibilan sa polenom izabrane sorte. Izbor sorte na odgovarajućoj podlozi je ne manje bitan činilac.

Podloga na kojoj je voćka okalemjena uslovjava gustinu sadnje, uzgajni oblik i rezidbu, kao i kvalitet i tip zemljišta na kojem se voćnjak može zasaditi. Sadnice moraju biti zdrave, bez virusnih i drugih bolesti

Prečnik sadnice neposredno iznad povezanog mesta ne sme biti manji od 10 cm

i prisustva štetočina. Eventualna oštećenja od mraza utvrđujemo na osnovu prisustva tamnih pega ili linija na poprečnom preseku gornjeg dela sadnice i korenovih žila. U savremenoj voćarskoj proizvodnji, za podizanje zasada mogu se koristiti, jednogodišnje sadnice, dvogodišnje sadnice i okulant.

Korenov sistem da ima više sitnih žila

Okulant da imaju tri skeletne žile

Prema važećem pravilniku o normama kvaliteta okulant i sadnice treba da ispunjavaju sledeće uslove:

1. Okulant - da imaju tri skeletne žile, sa najmanjom dužinom od 10cm. Dužina nadzemnog dela treba da iznosi najmanje 30 cm, a prečnik neposredno iznad korenovog vrata najmanje 6 cm.

2. Jednogodišnje sadnice -korenov sistem sa najmanje 5 osnovnih žila, sadnice oraha najmanje 3. Dužina svake žile mora biti najmanje 20 cm, dužina nadzemnog dela sadnice jabuke, kruške, dunje, kajsije i trešnjemora da je 1m; breskve, višnje, kruške na dunji, jabuke na

slabo bujnim podlogama i leske najmanje 70cm. Prečnik sadnice neposredno iznad povezanog mesta ne sme biti manji od 10 cm, a presek spojnog mesta da je zarastao najmanje 40%.

3. Dvogodišnje sadnice -korenov sistem sa najmanje 4 skeletne žile, orah 3. Presek spojnog mesta treba da je zarastao najmanje 80%, a ispod ramenih grana, sadnica mora biti debela najmanje 12 cm.

4. Izdanci maline i kupine moraju imati dobro razvijene letoraste dužine oko 80 cm a, korenov sistem da ima više sitnih žila dužine preko 5cm.

AKTUELNOSTI

ISTINA O IZVOZU SVINJA U RUSIJU

Blokada zbog kuge

Ove godine desetkovani izvoz jer je zabranjen prevoz mesa životinja vakcinisanih protiv bolesti kuge preko teritorije EU

Nesmetan izvoz živilih svinja i svežeg mesa u Rusiju nije moguć pre 2020. jer Evropska unija preko svoje teritorije забранjuje transport životinja vakcinisanih od svinjske kuge, tvrdi Branislav Gulan, član Akademijskog odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti.

Od prestanka vakcinacije svinja protiv kuge, kako Gulan objašnjava, treba da prođu tri godine da bismo ponovo dobili dozvolu EU za izvoz sveže svinjetine, a kako je Uprava za veterinu najavila da će vakcinacija biti završena u januaru 2017, izvoz će biti moguć tek posle 2020.

- Sve najave izvoza svežeg svinjskog mesa u Rusiju su bez osnova. Izvoza nema jer je nemoguće svinjsko meso transportovati preko teritorije EU, a transport avionom se ne isplati. Preostaje jedino da se meso

Prerađevine mogu u izvoz

U Ministarstvu poljoprivrede potvrđuju da je u EU zabranjen izvoz svežeg svinjskog mesa, ali ističu da je dozvoljen izvoz mesnih prerađevina, barenih i kuvenih kobasicama i slanine. Prerada mroga biti vna temperature većoj od 70 stepeni. Ne postoje prepreke za transport mesnih prerađevina preko teritorije EU. Pitanje plasmana proizvoda isključivo je odluka proizvođača, a uloga Ministarstva poljoprivrede je da otvara nova tržišta za naše proizvođače, ali i da uklanja druge administrativne barijere, kažu u Ministarstvu.

GDE SRBIJA IZVOZI SVINJETINU		
Zemlja	2015.	2016.
Rusija	10.670	1.311
Makedonija	777	728
Crna Gora	291	671
Belorusija	208	/
BiH	35	21
Vijetnam	54	17
Hongkong	27	54
Španija	1	/
Mađarska	/	21

*iznosi u tonama

transportuje brodom, prvo do Luke Bar, a zatim brodom u Rusiju, za što je potrebno 47 dana. To tako treba da traje sve do 2020. godine, a Srbija će moći da uđe u EU tek kad posle prestanka vakcinacije prođe šest godina - kaže Gulan.

Koliko je blokada izvoza sveže svinjetine u Rusiju kopnenim putem pogubna za Srbiju potvrđuju i podaci Republičkog zavoda za statistiku, koji pokazuju da je izvoz svinjetine ove godine manji za 20 miliona evra. Dok je Srbija u 2015. godini u Rusiju izvezla 10.670 tona sveže i zamrzнуте svinjetine u vrednosti od 21,9 miliona evra, za sedam meseci ove godine u tu zemlju isporučeno

Činjenice

• 3,2 miliona svinja ima u Srbiji

• 330.000 živilih svinja uvezla je Srbija u 2015. godini

• 270.000 tona je godišnja proizvodnja svinjskog mesa u Srbiji

• 19 kilograma svinjetine pojede godišnje svaki stanovnik Srbije

NAŠI DOMAĆINI

VELIKI RADINICI
SUSRET SA POLJOPRIVREDNIKOM
PANTELIJOM STEVANOVIĆEM

Jutro po jutro – celo imanje

Radinčanin Pantelija Stevanović nije imao ni pedalj svoje zemlje, ali je tokom godina života vredno radio i kupio ukupno 16 jutara zemlje. Sad se uz ratarstvo bavi i stočarstvo i spremi se da dogodine konkuriše za zemlju po osnovu prava prečeg zakupa

Koliko je za pojedinca značajno i važno da poseduje neko imanje, dobro zna Pantelija Stevanović iz Velikih Radinaca. Ovaj bivši građevinski radnik u mitrovачkom "Proleteru", kasnije i radnik u "Mitrosremu", a sada stanovalnik sela bez posla, dok je bio u radnom odnosu nije išao na odmore već je radio i svu zaradu ulagao u kupovinu zemlje. Sada je vlasnik 16 jutara zemlje, a spremi se i da dogodine učestvuje u zakupu po osnovu prava prečeg namenjenog farmerima.

Pantelija je bio zainteresovan za zakup državnog poljoprivrednog zemljišta pred tek minulumitrovačku licitaciju. Pre svega htio je zemlju kao farmer, ali je zakasnio pa će morati da čeka dogodine svoju priliku. On još nije dostigao godinu života za penziju pa se bavi poljoprivrednom i hrani svinje svestan da je dobro radio što je svojevremeno nabavljao zemlje.

- Nisam imao uslove za zakup rani, malo zemlje radim, a sada bih je uzeo radi stoke, no spremam sam da čekam kad za to dodje red. Bilo bi mi dovoljno svega pet hektara za hranu za moje svinje - kaže Pantelija.

Ima ovaj poljoprivrednik volju i želju da hrani mnogo više svinja od 60 - 70 komada koliko ih sada ima, jer su povoljnije otkupne cene. Sa stočarstvom nije prekidao ni kada su tovlenike slabije plaćali, jer

Pantelija Stevanović

su mu se svinje isplatile. Od svojih vrednih ruku Pantelija je kupio sve što ima u svom domaćinstvu.

U Velikim Radincima se sve manje drže svinje, pa je sada Stevanović jedan od većih proizvođača. Kada je svojevremeno odlučio da sebi kupi zemlju, vojutro kupio je kada je prešao da radi u "Mitrosremu". Sa svojom firmom "Proleterom" je radio na terenu, ali je od zarade i ostalo pa je dobro došlo za nova jutra zemlje.

Kada sam video kako drugi radio kupovao sam jutro po jutro i sad imam ukupno 16 jutara zemlje. Ni sam pogrešio. Dok čekam penziju imam od čega da živim i šta da radim - poručuje Pantelija Stevanović iz Velikih Radinaca.

S.D.

Stanje voćarskih i ratarskih kultura

Jabučasto i koštičavo voće se nalazi u fazi 95 (50% lišća žuto i opalo) – 97 (svo lišće opalo) po BBCH skali.

Ovo je period kada se preporučuje tretiranje voća preparatima na bazi bakra. Ovaj tretman se preporučuje kao preventivna mera za dezinfekciju, pre svega ožiljaka koji nastaju na granama kao posledica odvajanja lišća, a koji predstavljaju otvoreni put za patogene. Pre samog tretiranja potrebno je ukloniti sve suve grane i trule plodove iz krošnji i izneti ih iz voćnjaka.

Kombinacija hemijske zaštite i mehaničkog čišćenja smanjuje infektivni potencijal patogena koji izazivaju biljne bolesti kao što su: monilioze na koštičavom voću, kovrdžavost lišća breskve, rogač Šljive, šupljikavost lišća koštičavog voća, rak rane i izumiranja grana, bakteriozna plamenjača jabučastog voća, eskorioza vinove loze i dr.

Tretman obaviti po mirnom i suvom vremenu kada su temperature preko 10°C. Mogu se koristiti neki od sledećih fungicida na bazi bakra:

- Blauvit u koncentraciji 1%
- Funguran-OH u koncentraciji 0,2-0,3%
- Nordox 75WG u koncentraciji 0,2%
- Bakarni oksihlorid 50/Bakarni kreč 50 u koncentraciji 0,75%
- Plavo ulje u koncentraciji 3%, i dr.

Tretiranje se mora obaviti detaljno tako da rastvor dospe u svaku pukotinu na stablu i granama – „da kaplje“ jer upravo na tim mestima prezimljavaju prouzrokovači biljnih

bolesti.

Na području delovanja RC Sombor, koštičave voćne vrste se nalaze u fenofazi starenje, početak mirovanja – po BBCH skali 95 (50 % lišća žuto i opalo). U fenofazi kada je 50-70% lišća opalo potrebno je uraditi tretman u cilju smanjenja infektivnog potencijala patogena i dezinfekcije rana koje nastaju posle opadanja lišća.

Ovim tretmanom smanjuje se infektivni potencijal sledećih patogena, prouzrokovača:

- kovrdžavosti lista breskve (*Taphrina deformans*),
- šupljikavosti lista koštičavog voća (*Stigmina carpophila*),
- monilioze koštičavog voća (*Monilinia spp.*),
- rak rana i izumiranja grana (*Pseudomonas syringae*).

Za tretman se preporučuje neki od fungicida na bazi bakra:

- Blauvit (Cu iz bakarnog hidroksida) 0,5-1% ili
- Nordox 75 WG (Cu iz bakar okside) 0,2% ili
- Bakarni oksihlorid 50 (Cu iz bakar-oksihlorid) 0,5-0,75%

Tretman uraditi na temperaturu iznad 5°C.

Na teritoriji RC Novi Sad voćni zasadi nalaze se u fazi od početka opadanja lišća (jabuka) do 70% listova opalo (koštičavo voće) (BBCH 93-95).

U fazi kada opadne 70% lisne mase preporučuje se hemijski tretman preparatima na bazi bakra. Ovaj tretman vrši se u cilju dezinfekcije stabala, a sprečava se i prodor patogena kroz rane koje nastaju opadanjem lišća. Takođe, smanjuje

Zasad breskve

se i infektivni potencijal patogena kao što su monilioze koštičavog voća (*Monilinia spp.*), kovrdžavost lišća breskve (*Taphrina deformans*), šupljikavost lista koštičavog voća (*Stigmina carpophila*), prouzroči bakterioznih oboljenja (*Erwinia amylovora*, *Pseudomonas syringae*) i drugi. Tretman obaviti po mirnom i suvom vremenu kada je temperatura iznad 5°C.

Fungicidi na bazi bakra:

- Bakarni kreč 50 (Cu iz bakar-oksihlorida) 0,75%
- Blauvit (Cu iz bakar-hidroksida) 0,5-1% u koštičavom voću i 0,7% u jabučastom voću
- Cuproxat (Cu iz bakar-sulfata) 0,25-0,35% u koštičavom voću i 0,5-0,6% u jabučastom voću

Na području delovanja RC Niš, koštičavo voće se nalazi pred kraj vegetacije po BBCH skali 95 (50 do 70% lišća se žuti i opada).

Kada opadne 70% lisne mase proizvođačima koštičavog voća preporučuje se jesenji tretman u cilju smanjenja infektivnog potencijala prouzrokovača bolesti koji su prisutni i prezimljavaju na biljnim delovima, kao i radi dezinfekcije zasada tj. ožiljaka koji nastaju na granama kao posledica odvajanja lišća, a koji predstavljaju otvoreni put za patogene.

Primeniti preparate na bazi bakra.

Preparati koji se mogu primeniti:

- Nordox 75 WG (a.m. Cu -oksid) 0,2% ili
- Funguran-OH (a.m. CU-hidroksid) 0,2-0,3% ili
- Bakarni oksihlorid 50 (a.m. Cu-oksihlorid) 0,75% ili

Aphididae spp.
23/10/2016Simptomi mrežaste pegavosti pegavosti ječma
26/10/2016

• Blauvit (a.m. Cu-hidroksid) 1%.

Tretman izvršiti po mirnom vremenu i temperaturama iznad 7°C.

Zdravstveno stanje useva ječma

Vizuelnim pregledom useva semenskog ječma, sorta Bosut (20ha), uočeni su simptomi mrežaste pegavosti lista ječma, *Pyrenophora teres*, na 54% biljaka. Parazit se prenosi semenom ali i putem pseudotocije na ostacima

slame. Usled povoljnih vremenskih uslova izaziva pege i crtice na listovima ječma koje se spajaju i imaju izgled mreže. Za sad se ne preporučuje tretman protiv ovog patogena ječma. U usevu ječma registruju se prve, pojedinačne kolonije lisnih vaši, *Aphididae spp.* (od kojih su neke od njih vektori virusa žute patuljavosti ječma). Kolonije lisnih vaši i njihove krilate forme se uočavaju i na ivici i u unutrašnjosti parcele. Neophodni su redovni vizuelni pregledi useva ječma, i ukoliko se nastavi period toplog vremena (sa temperaturama iznad proseka), RC Vrbas će blagovremeno dati signal za tretiranje lisnih vaši.

Pregledom parcela ozimih ječmova na terenu RC Senta, utvrđeno je da se ranije posejani usevi nalaze u fenofazi 12-13 BBCH skale (2-3 lista razvijena).

Prisustvo simptoma mrežaste pegavosti ječma (*Pyrenophora teres*) registrovano je na 0 do 39% biljaka.

Hemijske mere zaštite se ne preporučuju.

Na lokalitetu Zobnatica, u usevu ozimog ječma (sorta: Salamander, površina: 31 ha, vreme setve: 8-10.10.2016, predusev: soja), vizuelnim pregledom od 01.11. registrovani su simptomi mrežaste pegavosti ječma (prouzrokovač *Pyrenophora teres*) na 5% pregleđanih biljaka, dok je 14.11.2016. utvrđeno širenje simptoma i prisustvo na 12% biljaka.

Preporuka za proizvođače: redovnim obilaskom parcela utvrditi prisustvo i nivo širenja patogena. Za sada ne preduzimati hemijske mere suzbijanja.

Zasad breskve

Zasad kruške

Sunce izaziva rak kože?

Sunce može da izazove mutacije gena za suzbijanje tumora „p53“ u ćelijama eiderme (keratinociti) i tako ih učiniti predisponiranim za rad

Izlaganje suncu pogoduje stvaranju kolonija ćelija a ne samo izolovanih ćelija, predisponiranih za rak, navodi se u studiji objavljenoj u časopisu „Proceedings of the National Academy of Sciences“.

Sunce može da izazove mutacije gena za suzbijanje tumora „p53“ u ćelijama eiderme (keratinociti) i tako ih učiniti predisponiranim za rad. Defektan „p53“ je uzrok oko polovine pojava raka kod ljudi. Ova nova studija sugerira da ultravioletno zračenje čini defektnim gen „p53“ u ćelijama i da se zatim multiplikuju i stvaraju naslage.

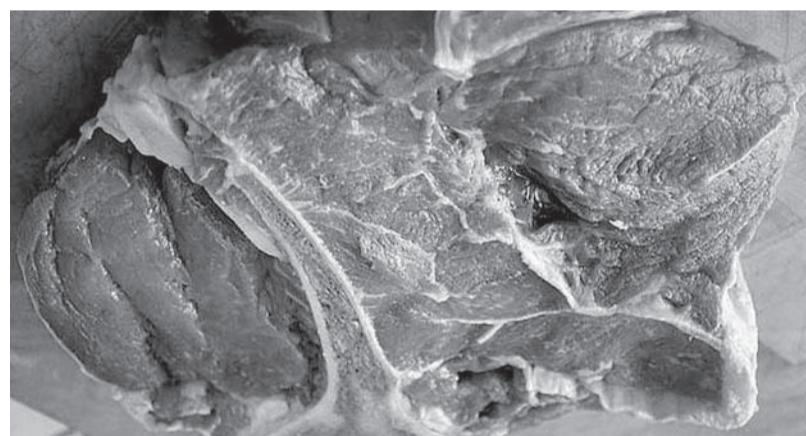
Istraživači su shvatili da učestalost tih naslaga ćelija sa defektnim genom „p53“ varira od tridesettri na kvadratni centimetar kože zavisno od izlaganja suncu.

Oni smatraju da ove ćelije ne bivale grupisane na taj način da mutaciju u genu „p53“ izazvana ultravioletnim zračenjem nije na samoj površini.

Vakcina protiv raka kože

Vakcina koja leči smrtonosne forme raka kože koristeći pacijentove tumorske ćelije, pokazala je svoje prednosti u odnosu na duge terapijske metode koje se koriste u lečenju ove bolesti, kažu naučnici sa „Tomas Džeferson Univerziteta“ u Americi. Četvorogodišnji rad na ovoj vakcini, koji je prezentovan na godišnjem sastanku američkog udruženja kliničkih onkologa, pokazao je da je dužina preživljavanja veća nego kod pacijenata lečenih hiruškim ili drugim lekovima.

Da bi se napravila vakcina, pacijentove inaktivirane tumorske ćelije se tretiraju „dinitrofenilom“. Dr. Dejvid Berd kaže da se na ovaj način ćelije menjaju i doživljavaju kao strane kod imuno-sistema, tako da on počinje da stvara antitela i da ih ubija. Istraživanje je obuhvatilo 62 pacijenta (nakon hiruškog zahvata) od kojih je 47 bilo zdravo nakon

Mišićavo tkivo u sirovom mesu može smatrati za agres koji dovodi do zgrušavanja krvi u krvnim sudovima na otvorenoj rani

VREMENSKA PROGNOZA ZA NARENDI MESEC

Toplji i prosečno vlažan decembar

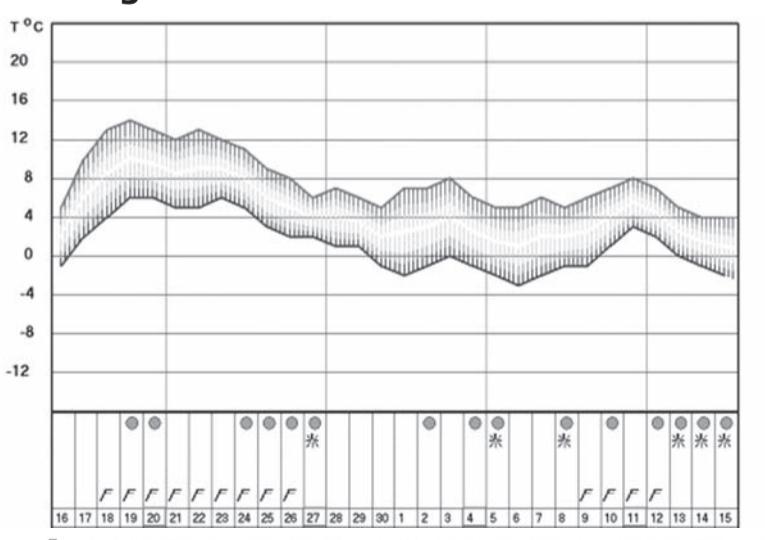
Prema prognozi RHMZ, srednja minimalna temperatura vazduha u decembru imaće vrednosti iznad višegodišnjeg proseka, pri čemu će njena vrednost u proseku biti viša za oko 0.80S u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini predviđa se vrednost decembarske srednje minimalne temperature vazduha od 1.00S.

Srednja maksimalna temperatura vazduha u decembru biće u granicama višegodišnjeg proseka,

sa vrednostima u proseku višim za oko 0.20S u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini srednja maksimalna temperatura vazduha tokom decembra biće oko 5.80S.

Srednja količina padavina tokom decembra biće u granicama višegodišnjeg proseka sa vrednostima u proseku višim za oko 3 mm u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini srednja decembarska količina padavina iznosiće oko 54 mm.

Prognoza vremena do 15. decembra

četiri godine, dok je 58 pacijenata preživelio.

Sirovo meso kao lek

U starom Egiptu gotovo opšta praksa u lečenju otvorenih rana bila je da se na rane stavlja sirovo meso. Lekari ovu praksu starih Egipćana potvrđuju kao ispravnu jer kažu da se mišićavo tkivo u sirovom mesu može smatrati za agres koji dovodi do zgrušavanja krvi u krvnim sudovima na otvorenoj rani (živoj rani).

Novine u lečenju raka kože

Rak kože je najrasprostranjeniji oblik malignih obolenja. Za razliku od melanoma koji su prouzrokovani preteranim izlaganju suncu u detinjstvu, bazocelularni karcinomi rezultat su preteranog sunčanja tokom čitavog života. Zato se oni pojavljuju najčešće posle pedesete godine na delovima tela koji su najizloženija sunčevom zračenju.

Rak kože uglavnom nije tako opasan kao drugi oblici tumora, ali se on manifestuje u formi višestrukih recidivnih tumora. Neki pacijenti tako imaju 10, 15, pa čak i 20 tumora koji zahtevaju intervencije iza kojih ostaju neestetski ožiljci. Da bi se izbegli ovi neprijatni ožiljci naročito ako se ima u vidu da se čak u 90 odsto slučajeva rak kože pojavljuje na licu, u Francuskoj su u bolnici SEN Lui u Parizu rak leče fototerapijom. Ova metoda se sastoji u tome što se na oboleli deo u obliku kreme nanese jedan fotosenzibilni elemenat koji na selektivan način prodire u ćelije tumora.

Sama krema nije efikasna ukoliko se to mesto zatim ne zrači halogenom svetlošću koja taj molekul pretvara u fototoksični proizvod koji uništava tumor. Pošto se uništi tumor, koža se regeneriše za petnaestak dana i nema nikakvog ožiljka. Jedini nedostatak ove terapije je što na mestu tumora ostaju tragovi pigmenta ili depigmentacije, za čije nastajanje je potrebno nešto više vremena. Mnogi pacijenti u Francuskoj i drugim zemljama već

Rak bešike

U Džon Hopkins onkološkom centru, Bert Vogelstein, profesor onkologije, analizira genetske nenormalnosti u ćelijama pronađenim u mokrači. Njegovo istraživanje može dovesti do jednostavnog testa za urin koji može i ranije i lakše da otkrije prisustvo raka bešike.

- Kad proširimo naša znanja o genetici, kaže dr. Vogelstein, doći ćemo do oruđa koja će stvoriti bolje načine na koje ćemo otkriti ko je najpodložniji pojavi raka, da bismo napravili efikasne lekove i nadamo se, sprečiti nastanak bolesti.

su lečeni ovom metodom i prema sadašnjim podacima u čak 90 odsto slučajeva je došlo do izlečenja.

(Nastaviće se)

(Izvodi iz knjige "Lekovitim biljem protiv karcinoma", autor Momčilo Moci Srećković, Slobomir 2015.)

Stari recepti

Slatke kiflice

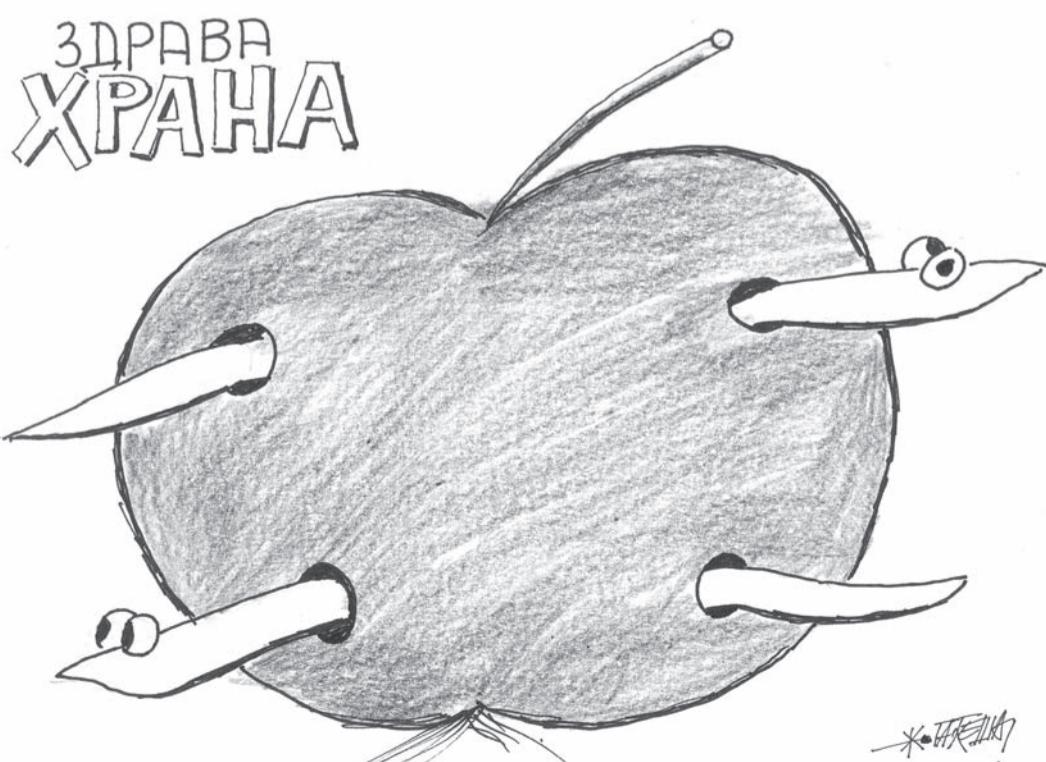
Potrebno je: 500 g brašna, 180 g masti, 150 ml mlake vode, 1 kvasac, 1 mala teglica pekmeza, 200 g prah šećera, 2 kašike šećera, 150 g margarina

Priprema: Staviti kvasac u mlaiku vodu da uskisne. Zatim ga pometišati sa brašnom, pa dodati mast i šećer, pa umesiti testo. Ostaviti testo 30 minuta, da naraste.

Razviti testo što tanje, izrendati preko njega margarin. Zatim sva četiri kraja testa preklopiti ka sredini (da izgleda kao pismo) i onda sa jednom polovinom testa preklopiti drugu polovinu, da se dobije pravougaonik.

Iseći testo na široke trake, a svaku traku iseći na trouglove. Na svaki trougao stavljati kašičicu pekmeza, pa praviti kiflice.

ЗДРАВА ХРАНА

Promet roba na Produktnoj berzi

od 7. 11. do 10. 11. 2016.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Rast cene pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama

Značajan rast berzanskog prometa se beleži ove nedelje. Iako je radna nedelja skraćena, promet je višestruko veći u odnosu na prethodni nedeljni period. Preko novosadske „Produktne berze“ je prometovana količina od ukupno 3.250 tona robe, odnosno 8 puta više nego prošle nedelje, dok je finansijska vrednost prometa veća za preko šest puta i iznosila je 68.220.000,00 dinara.

Iako je cena kukuruza ostala nepromenjena u odnosu na prethodni period, količinski obim trgovanja ovom žitaricom na organizovanom berzanskom tržištu se značajno uvećao. Prometovano je 2.000 tona žutog zrna, a cena je iznosila 15,00 din/kg bez PDV-a (16,50 din/kg sa PDV-om) sa klauzulom obaveznog izvlačenja do 15. decembra, odnosno 14,70 din bez PDV-a (16,17 din

sa PDV-om) za kukuruz sa vlagom do 14,3%.

Iako je cena soje u odnosu na prošlu nedelju niža za 0,33%, ove nedelje je u berzanskom trgovaju beležen rast potražnje za ovom uljaricom. Ponderisana cena zrna soje je iznosila 40,37 din (44,40 din/kg sa PDV-om).

Posle dugog perioda cenovne stabilnosti cena hlebnog zrna je u berzanskom trgovaju zabeležila rast. Cena pšenice je u odnosu na prošlu nedelju viša za 8,16% i kilogram je koštalo 16,22 din bez PDV-a (17,85 din sa PDV-om). Tokom nedelje je cena ove žitarice imala rasući trend, a trgovanje je zatvoreno sa cenom od 16,25 din bez PDV-a, što je ujedno najviša cena ovogodišnjeg roda.

v.d. direktor
Miloš Janjić

PRODEX

Rast cene pšenice je doprineo tome da vrednost PRODEKS-a buđe viša za 2,35 indeksnih poena

u odnosu na kraj prošle nedelje, odnosno berzanski indeks danas iznosi 197,10 poena.

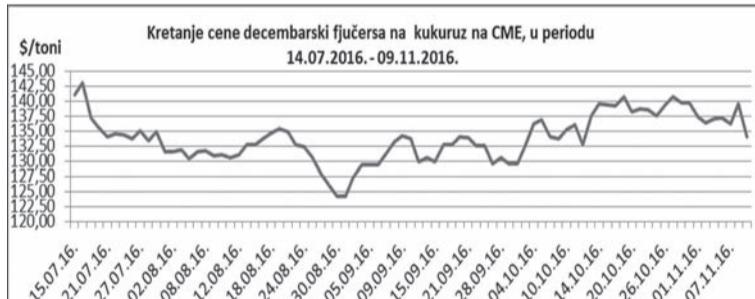
Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUЂENA KOLIČINA (t)	CENA PONUДЕ DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODНОСУ НА PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2016. vлага 14,3%	1000	16,17	1000	16,17	-
Kukuruz, rod 2016. gratis lager do 25.12.	1000	16,50	1000	16,50	-
Pšenica, rod 2016.	50	17,38	50	17,38	+5,33
Pšenica, rod 2016.	700	17,88	700	17,88	+8,36
Soja, rod 2016.	100	44,11	100	44,11	-0,99
Soja, rod 2016.	200	44,55	200	44,55	0,00
Soja, rod 2016. vлага 13,3%	100	44,00	100	44,00	-
Soja, rod 2016. fco-kupac	100	44,44	100	44,44	-

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

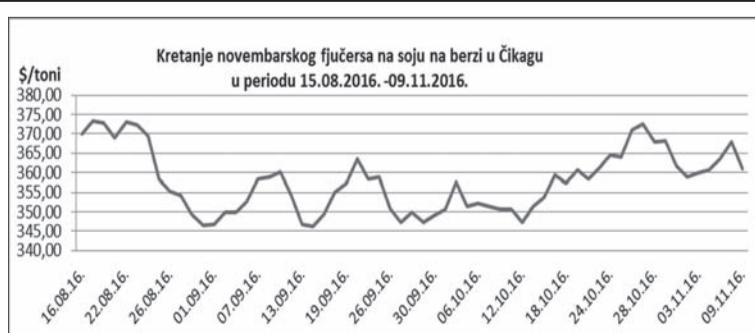
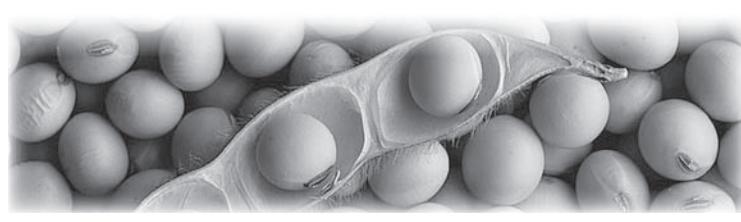
PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, DECEMBARSKI FJUČERS 2016.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Pšenica	152,20 \$/t	150,65 \$/t	152,56 \$/t	149,40 \$/t	- \$/t
Kukuruz	137,24 \$/t	136,22 \$/t	139,44 \$/t	134,09 \$/t	- \$/t

U Čikagu, u odnosu na prošlu nedelju, pšenica je pojeftinila za 1,31%, a kukuruz je pojeftinio za 2,12%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Soja, zrno, nov. 16	360,61 \$/t	363,48 \$/t	368,03 \$/t	360,83 \$/t	- \$/t
Sojina sačma, dec. 16	309,00 \$/t	311,90 \$/t	315,70 \$/t	311,40 \$/t	- \$/t

U Čikagu, u odnosu na prošlu nedelju, soja je poskupela za 0,24%, a sojina sačma je poskupela za 1,63%.

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
133,97 €/t (fjučers dec 16)	130,70 €/t (fjučers dec 16)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
160,75 €/t (fjučers dec 16)	161,75 €/t (fjučers jan 16)

U Budimpešti cena pšenice je porasla za 0,34%.

U Parizu cena pšenice je pala za 0,92%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7₃₀ do 14₃₀

SPOZOR

Francuski hibridi
kukuruza i suncokreta

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivojovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

*Objavljeni nedeljni ponderi cene nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovaju do trenutka štampanja informatora.

VOĆE 7.11.2016. - 14.11.2016.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	170.00	170.00	rast	slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	105.00	110.00	105.00	pad	dobra
3	Dunja (sve sorte)	Domaće	kg	70.00	80.00	80.00	bez promene	vrlo slaba
4	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	110.00	115.00	110.00	pad	prosečna
5	Grožđe (belo Afuz Ali)	Uvoz(uvoz)	kg	75.00	85.00	80.00	pad	prosečna
6	Grožđe (belo Italija)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	180.00	160.00	bez promene	slaba
7	Grožđe (belo Smederevka)	Domaće	kg	45.00	50.00	45.00	bez promene	vrlo slaba
8	Grožđe (crno Hamburg)	Domaće	kg	80.00	100.00	90.00	-	vrlo slaba
9	Grožđe (crno ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	75.00	110.00	90.00	rast	prosečna
10	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	25.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
11	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	35.00	45.00	40.00	bez promene	dobra
12	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	35.00	40.00	40.00	bez promene	dobra
13	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	50.00	60.00	55.00	-	slaba
14	Jabuka (Gloster)	Domaće	kg	35.00	35.00	35.00	bez promene	slaba
15	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	35.00	40.00	40.00	bez promene	dobra
16	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	35.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
17	Jabuka (Melrouz)	Domaće	kg	25.00	35.00	35.00	-	slaba
18	Jabuka (Mucu)	Domaće	kg	35.00	40.00	35.00	bez promene	prosečna
19	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	45.00	60.00	50.00	bez promene	slaba
20	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	85.00	90.00	85.00	-	slaba
21	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	100.00	120.00	115.00	rast	prosečna
22	Kruška (Viljamovka)	Domaće	kg	80.00	90.00	90.00	rast	slaba
23	Kruška (ostale)	Domaće	kg	70.00	80.00	80.00	bez promene	do

POVRĆE 7.11.2016. - 14.11.2016.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	vezu	14.00	15.00	15.00	pad	dobra
2	Boranija (žuta)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	220.00	220.00	rast	vrlo slaba
3	Brokolija (sve sorte)	Domaće	kg	110.00	140.00	130.00	rast	prosečna
4	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	55.00	60.00	60.00	bez promene	dobra
5	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	25.00	bez promene	dobra
6	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	60.00	80.00	70.00	rast	dobra
7	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	40.00	60.00	45.00	bez promene	slaba
8	Kelj pupčar (sve sorte)	Domaće	kg	160.00	180.00	160.00	pad	slaba
9	Krastavac (Kornišon)	Domaće	kg	55.00	70.00	60.00	pad	dobra
10	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	70.00	90.00	80.00	pad	dobra
11	Krompir (beli)	Domaće	kg	25.00	30.00	28.00	bez promene	dobra
12	Krompir (crveni)	Domaće	kg	25.00	30.00	28.00	bez promene	dobra
13	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	15.00	25.00	18.00	bez promene	dobra
14	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	400.00	500.00	500.00	bez promene	dobra
15	Luk crni (mladi)	Domaće	vezu	16.00	20.00	18.00	rast	slaba
16	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	20.00	25.00	20.00	bez promene	dobra
17	Paprika (Babura)	Domaće	kg	90.00	120.00	100.00	pad	prosečna
18	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	260.00	350.00	350.00	rast	slaba
19	Paprika (ostala)	Domaće	kg	90.00	130.00	120.00	bez promene	prosečna
20	Paprika (silja)	Domaće	kg	70.00	130.00	120.00	bez promene	prosečna
21	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	300.00	230.00	rast	slaba
22	Paradajz (sve sorte)	Domaće	kg	90.00	95.00	95.00	rast	slaba
23	Paradajz (sve sorte)	Domaće	kg	55.00	70.00	60.00	pad	dobra
24	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	190.00	200.00	190.00	bez promene	dobra
25	Pasulj (beli tetovac)	Uvoz(uvoz)	kg	180.00	350.00	200.00	bez promene	dobra
26	Pasulj (beli)	Domaće	kg	180.00	190.00	180.00	bez promene	dobra

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	18.00	22.00	20.00	-	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	19.00	22.00	21.00	-	dobra
2	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	24.00	22.00	bez promene	slaba
3	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	60.00	70.00	65.00	bez promene	prosečna
4	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	19.00	23.00	22.00	bez promene	dobra
5	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	45.00	35.00	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
min	max	dom							

<tbl_r cells="10" ix="3" maxcspan="1" maxrspan="

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

• Traktor IMT 533 proizведен 1978. godine. Dvostepeno kvačilo, debela blokada. Traktor je u veoma dobrom stanju, blok nije pucao, pre dve godine zamenjena pumpa hidraulike. Tel: 063/584-632.

• Prodajem kombajn deutz fahr 3570. Tel: 063/836-18-59.

• Prodajem traktor IMT 560, 1982. god. Može dogovor. Prvi sam vlasnik. Tel: 064/158-45-21.

• Prodajem traktor Ursus 355C i dvobrazni plug. Veoma povoljno. Tel: 064/976-01-93.

• Prodaja poljoprivrednih mašina. Tel: 063/832-83-73.

• Motokultivator "Garlatt", 3KS, sa brigsovim motorom u kompletu - sa svim priključcima, zahvata 95cm, pogon napred nadzad, benzinc mali potrošač. Tel: 064/178-74-00.

• Silo kombajn Sip. U odličnom stanju, malo korišćen. Tel: 063/544-390.

• Prodajem traktor 577 novi tip sa dva para zadnjih točkova. Tel: 069/668-206.

• Kombajn Đuro Đaković za kukuruz i pšenicu. Tel: 063/200-483.

• Prodajem Vladimircu, novi tip sa jednim menjacem u dobrom stanju. Može zamena za Fergusona 533 ili 539. Prodajem setvospremač u dobrom stanju. Tel: 467-717.

• Prodajem kombajn Zmaj 143, 2004 godište sa sečkom za slamu i kukuruznim adapterom. Tel: 064/063-24-34.

• Prodajem traktor Masej Ferguson 8160 od 200ks i kombajn Nowholland 8070 sa kukuruznim adapterom. Tel: 062/451-252.

• Kombajn Zmaj 142 Sečka Heder na prodaju. Tel: 063/200-483.

• Prodajem kombajn žitni Džon Dir 950. Tel: 060/067-01-45.

• IMT 560 bez ulaganja u odličnom stanju. Gume skoro nove, registrovan, garažiran. Radio samo lagane poslove - prskanje, sejanje, baliranje, razbacivanje veštaka, košenje i transport. Te: 069/5-57-00-41.

• Prodajem traktor Ursus 355C i dvobrazni plug. Veoma povoljno. Tel: 064/976-01-93.

• Ursus C335, registrovan. Tel: 064/37-0-23-12.

• Torpedo RX 170. Traktor u dobrom stanju, za ostale informacije poziv na broj tel. Može zamena za manji traktor. Tel: 063/776-7828.

• Prodajem traktor IMT 577 uz priklijucne mašine, 1983 godiste -5 brzina, hidraulicni volan. u voznom stanju. Cena traktora 4000 eura. Tel: 069/162-52-45.

OPREMA

• Prodajem jednoosovinku prikolicu tehnostroj 4 tone, bunker, stanje besprekorno, gume 8,25-15. Tel: 06-9/668-206.

• Traktorska prikolica. Nosivost prikolice do 3 tone. Tel: 063/714-98-59.

• Prodajem dve prskalice za traktor "Metalna RAU" od 350 litara. Tel: 064/539-53-12.

• Odžački rasturivač za djubrivo, rasturivač je u odličnom stanju, kupljen nov 2006 godine, nosivosti 1500 kg. Tel: 069/147-12-65.

• Freza- oumpa- agregat. Tel: 022/664-937.

• Prikolica potpuno ispravna 5,5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i ispust na patosu tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

• Rotori za drljaču u dobrom stanju, možda 2-3 ležaja zamenuti. Kupljeni zbog nadogradnje i tako ostali. Tel: 064/249-17-02.

• Pneumatska sejalica olt 48 setvenih jedinica u solindnom stanju. Tel: 065/52-1-05-22.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"

**Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450**

- Na prodaju, po promotivnoj ceni, najprostija mini solarna sušara za voće povrće, lekovito bilje malog kapaciteta. Sušara koristi sunčevu energiju akumulirajući i utiskujući ventilatorima, koji se mogu pokretati adapterom od 12V ili solarnim panelom. Tel: 061/114-11-97.
- Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga većinom su sve nove i pačijim nogama samoštočitim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubaćeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-32-17.
- Prodajem berač Zmaj 222 1982. godište. Tel: 063/734-17-19.
- Trobrazni plug IMT 756. Tel: 061/22-2-74-32.
- Prodajem silažni kombajn. 2000. godište, marke PZ MH 90 S, u radnom stanju, bez dodatnih ulaganja. Tel: 064/3-75-80-55.
- Prodajem polovne delove sa traktora IMT533 star 9 godina i dvoredni Oltos špartač za kukuriz. Tel: 022/312-314 i 06-2/112-70-90.
- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.
- Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerica četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.
- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/80-093-62

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.
- Prodajem tifon fi 110dužina creva 300m. Tel: 063/212-399.
- Prodajem polovne delove IMT 539 star osam godina i dvoredni Oltos špartač kukuruza. Tel: 062/112-70-90.
- Prodajem pumpu za navodnjavanje Vilager dizer u delovima. Tel: 060/584-01-83.
- Prikolica Zmaj na prodaju. Tel: 063/200-483.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Poljomehanizacija- pocinkovani silosi, elevatori od 10-60 tona- CAS, roti i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.

Prodajem krunkač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

- Kardansko Izlazno vratilo MTZ 820, 920, 1221.Tel: 064/232-18-80.
- Presa John Deere 336A u odličnom stanju, garažirana. Bez ulaganja. Proletos ugrađeni komplet petljaci. Sa tanjirima, nosačima (sve novo) i remontovan klip stavljeni novi ležajevi i šine za vođenje klipa. Tel: 064/136-20-90.
- Prodajem berač Zmaj 222 ili menjam za balirku, uz doplatu. Tel: 063/825-65-14.
- Šestoredni adapter za suncokret za Deutz Fhar. Tel: 066/455-540.
- Prodajem IMT četvororedni špartač za kukuruz sa novim kutijama za dubrivo.U odličnom stanju. Tel: 066/312-736.
- Prodajem berač Zmaj 223 1988g.Tel: 063/162-06-46.

- Samoutovarna prikolica za seno. 1991 godiste ima kardan i nozeve. Tel: 063/8-82-51-04.
- Dobro očuvan rasturivač veštačkog dubriva. Korišćen samo jednu sezonu. Tel: 063/575-040.

- Kosačica sa gnježilicom, SIP 165G, 2003 godište. Prvi vlasnik. Korišćena za sops-tvene potrebe. U ispravnom stanju. Tel: 065/514-20-55.

- Prikolica potpuno ispravna 5,5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i ispust na patosu tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

- Silo kombajn Sip. U odličnom stanju, malo korišćen. Tel: 063/544-390.

- Prodajem IMT dvobrazni plug. Tel: 066/312-736.

- Traktorska prikolica. Nosivost prikolice do 3 tone. Tel: 063/714-98-59.

- Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga većinom su sve nove i pačijim nogama samoštočitim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubaćeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-32-17.

- Dvobrazni plug - Slavonac. Stanje odlično. Tel: 063/882-51-04.

- Vučena tanjirača Ferokop 40 diskova. Tel: 066/455-540.

- Rotori za drljaču u dobrom stanju, možda 2-3 ležaja zamenuti. Kupljeni zbog nadogradnje i tako ostali. Tel: 064/249-1-7-02.

- Teška drljača 5,5 metara. Nova, ne-korišćena drljača 2016 god, menjam za traktor 70-100 konja. Hidraulika. Tel: 065/250-6625.

- Prodajem berač Zmaj 222 ili menjam za balirku, uz doplatu. Tel: 063/825-65-14.

- Setvospremač prodaja. Tel: 063/832-8373 , 022/301-751.

- Na prodaju vučene i noševe V tanjirače. Tel: 069/771-651, 022/230-17-51.

- Na prodaju prikolica 5,5t, metalne stranice i patos, rinfusa sa leve strane, ispust na patosu, tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

- Na prodaju Motokultivator IMT 506 u ispravnom stanju. Tel: 063/370-150.

- Na prodaju alko farmer 2002 god malo radial. Tel: 062/364-442.

- Na prodaju Dvobrazni plug – Slavonac. Tel: 063/882-5104.

- Na prodaju Berač SIP EKO 3500. Berač u besprekoronom stanju, kao nov! 1991. godište. Tel: 063/882-51-04.

- Na prodaju krunkač za kukuruz, trofazni 3kW, bubanj širine 400mm. Tel: 022/476-092.

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVI, LOKALI

- Dajem zemlju u Jarku kod Sremske Mitrovice u arendu, vlasnik. Tel: +381611-658-998.

- Prodajem kuću u Staroj Pazovi od 150m2 sa pratećim objektima na planu od 18 ari. Stručna, voda, telefon, plin. Povoljno za bavljenje poljoprivrednom i zanatskom radnjom. Tel 022/312-914 i 062/112-70-90.

- Prodajem lepo očuvanu kuću od 120m2 sa baštom od 1000 m2 u Nikincima. Tel: 063/766-43-20.

- Prodajem berač Zmaj 223 1988g.Tel: 063/162-06-46.

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.

Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

- Dajem Jarku kod Sremske Mitrovice 4,5 ha obradive zemlje u komadu. Tel: 061/1-65-89-98.

- Prodajem baštu površine 0,75 jutara kod Vašarišta u Šašincima 300 m od asfalta. Tel: 022/684-607 i 060/505-19-99.

- Prodajem zemlju od 8 i 6 ari blizu sela pogodno za voće, vinograd ili baštu. Tel: 063/19-39-707.

- Prodajem kuću 100m2 u Rivici sa pratećim objektima na 10 ari placa. Tel: 022/21-00-369.

- Prodajem dve njive od 8 i 6 ari blizu sela u Krajevcima pogodne za sve vrste voća i vinograda. Tel: 063/193-97-09.

- Prodajem zemlju od 8 i 6 ari blizu sela pogodno za voće, vinograd ili baštu. Tel: 063/19-39-707.

- Prodajem kuću 100m2 na placu 6 ari, delimično nameštena, CG, parket, sanitarni čvor, automehaničarska radionica sa komorom u Laćarku. Tel: 00436606888249.

- Prodajem kuću na

• Prodajem rol bale dateline tezine 200kg. Prva klasa, prvi otkos, 4000din bala. Druga klasa, prvi otkos, 3000din bala. Tel: 061/202-66-53.

• Prodajem očišćene lešnike prve klase na manje količine, do 100kg. Tel: 063/204-089.

• Prodajem rasadu krastavca Ajaks. Tel: 063/510-868.

• Prodajem 10 tona stočnog ječma. Cena 17 dinara. Može dogovor i zamena za pšenicu i kukuruz kila za kilu. Tel: 66/455-540.

• Prodajem očišćen lešnik - 800,00 din/kg u trogodišnje sadnice lešnika - 200 din/kom. Tel: 064/261-75-20.

• Prodajem stočno brašno, 6 tona. Tel: 069/640-785.

• Prodajem domaću rakiju šljivovicu, povoljno. Tel: 661-312 i 069/388-83-99.

• Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seče se posle tri godine, Gojko. Tel: 063/109-88-99.

• Prodajem mak ručno radjen. Tel: 062/135-79-16.

• Prodajem očišćen lešnik 1.00 dinara kilogram. Tel: 062/466-220.

• Prodajem čist humus od ovaca i koza ugrađena analiza. Tel: 060/443-20-66 i 022/443-206.

• Prodajem rakiju šljivovicu. Tel: 022/661-312.

USLUGE, POSLOVI

• Potrebna cimerka za baku u Sremskoj Mitrovici, bez pratećih troškova. Tel: 061/14-05-105.

• Potrebna radnica za obuku i rad u Fortuni foto završena srednja škola, Ostaviti SV u radnji. Tel: 063/77-931-72 i 022/625-380.

• Dajem časove opštег konverzacionog engleskog jezika za sve nivoce učenika. Tel: 063/532-90-57.

• Potreban radnik za rad na poljoprivrednom imanju. Ozbiljan, da nije krivično kažnjavan i da zna rukovati sa poljoprivrednim mašinama. Takođe potrebljana i slobodna žena. Besplatan stan i hrana. Plata po dogovoru. Tel: 065/300-39-57.

• Usluge filterisanja vina i rakije. Tel: 064/29-86-253.

• Diplomirani matematičar daje časove svim uzrastima, pripremam učenike za završni i prijemni ispit. Dolazim kod Vas. Tel: 022/611-622 i 0622/617-525

• Potrebna odgovorna žena do 55 godina za pomoć pokretnoj bolesnici 24 sata i doživotnu brigu u zamenu za konforan stan blizu centra. Tel: 064/490-45-81 i 064/490-46-22.

• Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

• Prodajem debele svinje. Cena po dogovoru. Tel: 064/120-99-11.

• Prodajem nesuprasne nazimice i nerastove u čistoj rasi veliki jorkšir. Tel: 060/015-00-97.

• Haflinger kobilu 6 god. i posavac konj 6 god. odrasli zajedno mirni konji i veoma poslušni bili za upotrebu samo za paradu. Tel: 062/510-291.

• Prodajem kobilu ždrenbu lipicanerku, može zamena za auto do 1600 EUR. Ima mesec dana do zdrebljenja mirna je i poslusna. Tel: 062/194-73-65.

• Prodajem krmaču mangulicu pravoprasniku i nerasta mangulana mladog teškog 100 kilograma. Tel: 064/239-46-62.

• Na prodaju pastuv starosti 4 godine. Izuzetno dobar konj, poslušan, teran je u zaprezi i naucen za jahanje. Mogu deca da mu prilaze, miroljubiv je. Moguća svačka proba. Zamena samo za omicu do 2.5 godine. Tel: 063/780-82-40.

• Hajkom kunići - zečevi svih uzrasta cena po mesecu, 400 din. Tel: 063/869-21-17.

• Mladi nerast i krmača mangulica. Tel: 063/522-439.

• Prodajem 2 jarca, zbog krvnog srodstava, starosti šut 3 godine, robat 3 godine, za 23000 h.din. Tel: 064/967-49-06.

• Prodajem kravu crno beli holštajn, stenosu. Tel: 069/668-206.

• Prodajem četvoro jarića. Tel: 064/030-29-96.

• Prodajem dva bela pulina. Tel: 060/5-84-01-83.

• Prodajem dva jarca. Tel: 661-312.

• Prodajem tri krave umatičene friške muzare idu u pašu, Susek. Tel: 021/878-025.

SREMSKA POLJOPRIVREDNA

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda“ svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis

- kako do boljih prilaza na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi“

SREMSKA POLJOPRIVREDNA

MARKETING

Tel/fax 022/610-496

Mob: 063/8526-021

E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

**Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950**

• Prodajem 13 koza starosti od 1-3 godine daju do 3 litre mleka. Tel: 064/123-96-41.

• Prodajem 20 jarića stare mesec dana. Tel: 064/123-96-41.

• Prodajem krave rase holštajn, farma od 35 grla, krave su umatičene. Tel: 064/0-69-13-62.

• Prodajem mangulicu drugopraskinju sa pet prasica. Tel: 064/239-46-62.

• 5 svinja, od 100 do 200 kila žive vase stare oko 8 meseci, organski hranjene, bez koncentrata aditiva i hemije. Hranjene koprivom, jecmom, ovasom, kukuruzom i tritikalom. Tel: 062/177-32-37.

• **DULEX TIM** dvo vršimo otkup svinja u klasi ovaca, junadi i teladi – najpovoljnije cene. Informacije telefonom: 069/773-784.

PLASTENICI, STAKLENICI

• Prodajem pocinkovani plastenik 30x5m. Tel: 066/312-736.

• Na prodaju dve duvanske sušare svaka po 60 ramu na gas, sadilica 4 reda za duvan (obična) i plastenik dužine 30m x 8m. Tel: 063/832-35-70.

• Prodajem prikolicu sa 40 košnicama AŽ Standard, 800 ožičenih ramova, 4 nukleusa.. Tel: 061/174-21-46.

PČELARSTVO

• Prodajem prikolicu sa 40 košnicama AŽ Standard, 800 ožičenih ramova, 4 nukleusa. Tel: 061/174-21-46.

• Prodajem pčele na tri do pet LR ramova, kao i kompletno pčelinja društava sa LR novim košnicama. Tel: 060/335-58-39.

• Prodajem 10 pčelinjih društava u AŽ- standard košnicama, smeštenih u demontažni paviljon. Tel: 064/227-28-71.

• Prodajem 18 pčelinjih društava na po 10 LR ramova i 5 pčelinjih društava na po 2 Fararova nastavka. Tel: 022/673-447.

KUĆNI LJUBIMCI

• Na prodaju čistokrvni hajkom kunići svih uzrasta od mesec dana pa do odraslih mužjaka i ženki za priplod. Tel: 063/56-4-166.

• Na prodaju prošlogodišnje kokinkine. Tel: 061/215-45-94.

• Leghorn. Petao i 4 koke. Tel: 064/12-8-10-72.

• Hajkom i panon beli kunići, starosti mesec dana, cena je po mesecu starosti. Tel: 064/128-10-72 i 061/623-90-24.

MOTORNA VOZILA

• Prodajem Ford Fiestu godina proizvodnje 2004, ocarinjena i Reno 5 godina proizvodnje 1995. Tel: 064/370-45-93.

• Prodajem Jugo IN godina proizvodnje 2008 sa plinom plus četiri zimske gume, registrovan u odličnom stanju. Tel: 069/13-32-132.

Roloplast Mošić

• Prodajem krunjač sa 4 rupe, velikog kapaciteta 6t na sat.

• Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Gojko: Tel: 063/109-88-99.

• Biljne kapi divljeg krastavca Ecballium elaterium, pomoćno sredstvo za čišćenje sinusa. Tel: 061/289-11-56.

• Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurice. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05

**OSIGURAJTE VAŠE
USEVE I PLODOVE
u kompaniji sa tradicijom
dugom 200 godina!
Tel: 064/4615-799**

• Prodajem kavez za koke nosilje tacnaš, automatske pojilice, cena 240 evra. Tel: 063/771-68-64

• Prodajem frižider na butan, prekrupač uređaj za kontrolu svetla. Tel: 063/131-320.

• Prodajem 500kg plavog kamena Zorka Šabac kristal, cena 330 dinara/kg za povrtnare i vinogradare. Za Poljoapoteke popust 10 posto na celu količinu. Tel: 063/611-257 i 015/774-15-86 Ljuban

• Prodajem bagremove stubove rezane, polovne, cena 250 dinara, Kuzmin. Tel: 063/779-90-66.

• Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07

• Prodajem presu Kveč, Kolečke, plug, držač, branu sve za Salaše i Etno kuće. Tel: 063/193/97-07.

• Prodajem kazan za rakiju 180 litara sa mesecom loziste skoro novo. Tel: 063/816-4750.

• Mašina za krunjenje i mlevenje kukuruza "Odžaci" u odličnom stanju. Tel: 064/987-13-06.

• Na prodaju krunjač prekrupač Odžaci u jako dobrom stanju. Tel: 064/573-04-47.

• Krunjač/prekrupač Lifam u ispravnom i veoma dobrom stanju. Tel: 064/573-04-47.

• Bosch pumpa za traktor Rikard Bencic Rijeka. Neispitana. Mislim da je ispravna. Tel: 064/810-72-58

• Nova muzilica diva garancija godinu dana, saljemo na kucnu adresu. Tel: 022/555-178.

• Prodajem kazan za rakiju 180 litara sa mesecom loziste skoro novo. v063/816-4750.

• Krunjač za kukuruz, trofazni 3kW, bubenj širine 400mm. Tel: 022/476-092.

• Prodajem krunjač sa 4 rupe, velikog kapaciteta 6t na sat. Pogon motora Lombardini 12KS dizel, u odličnom stanju, sve ispravno. Spreman za rad. Tel: 062/973-00-12.

• Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljoopremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafskupe, vintne, poljoprivrednu, etno i drugu antiku, butan boce i prodaja aluminijumske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356.

• Prodajem gramofonske ploče longej, singlice narodne, zabavne i strane muzike. Tel: 063/80-70-116.

• Izdajem garažu u naselju Matije Hude u Sremskoj Mitrovici. Tel: 022/622-355.

• Prodajem peć na čvrsto gorivo i marju peć na plin. Tel: 627-761.

• Prodajem balkonska vrata 210dž80 vakum staklo, Slovenijales. Tel: 060/325-24-77 i 022/568. 630.

SREMSKA MITROVICA • POLJOPRIVREDNO GAZDINJSTVO PAJE DEVIĆA

Uzgajivači ovaca francuske rase

U ekonomskom dvorištu porodica Paje Devića odavno gaji stoku, a odskora tu su svoje mesto našle i ovce rase Il de Frans. Domaćin ih gaji jer nisu zahtevne, ne moraju na pašnjak, a veoma su kvalitetne tovne ovce

Porodica Dević iz Sremske Mitrovice generacijama unazad živi u ovom gradu i generacijama se bavi poljoprivredom i živi od toga. Deviči su bili ratari i stočari, proizvodili su kukuruz, pšenicu, šećernu repu, tovili svinje raznih rasa, ali se od pre nekoliko godina u domaćinstvu **Paje Devića** bave i ovčarstvom.

Paja, njegova supruga i dva sina, od kojih je jedan oženjen i ima svoju pordicu, poseduju stado od 60 ovaca rase Il de Frans, a sami su ih napravili staje u ekonomskom delu dvorištu kuće u naselju Mala Bosna. U tom delu placa nemaju mnogo ni zelene trave, a kamoli pašnjak, ali za ovu rasu ovaca ispaša i nije potrebna, pa su ih zato i nabavili.

Od četiri ovce do stada

- Nabavili smo ovce od uštedjeviča. Prvo smo kupili samo četiri grla, sada imamo 60 ovaca. Hranimo ih od onog što proizvedemo na svojoj zemlji, tako nam je i najisplativije. Il de Frans je tovna ovca, ne zahte-

Hranjenje ovaca

Vreme novog jagnjenja

va ispust u pašu, to je štalska ovca koja ima veliki radman mesa - objašnjava Dević

Jagnji se dvaput godišnje, baš ovih dana je na Devičevoj farmi vreme drugog jagnjenja, pa će biti prinova. Ovca svoje mlado nosi pet meseci, tri meseca ga doji, a kada se sve sabere za dve godine ona se tri puta jagnji i tu je njena vrednost.

Priča o životu i poslu ne može bez podsećanja domaćina na sudbinu svoje porodice. Život je svakodnevna bitka, a to je i tradicija ove porodice. Kada su se Pajin otac i stric sestdesetih godina prošlog veka podelili, u porodičnoj kući koja je bila u Šalabari ostao je stric, a otac je sebi novu kuću napravio u mitrovačkom naselju Mala Bosna. Na tom mestu u sadašnjoj Krajiskoj ulici, nije bilo tada drugih kuća. Bilo je to tačno 1959. godine.

Rad za bolji život

- Uspeo je moj otac, iako u deobi nije dobio nešto veliko, da se skući radeći sa jed-

nim parom konja, vrednim rukama članova svoje porodice. Uspeo je da napravi kuću, a posle je polako kupovao šta je domaćinstvu bilo neophodno. Mi smo živeli drugačije, ali je bitka za bolji život napredak naša karakteristika - priča Paja Dević.

Po zanimanju konobar koji je mogao da radi i u Nemačkoj, ali je ostao u Sremskoj Mitrovici i radio u mnogim poznatim hotelima i restoranima u Sremu, Paja Dević je pristojno zaradjavao ali nije olako trošilo. Uvek su on i njegova supruga štedeli i razmišljali da stvore nešto više. I deca su imala svoje uštедevine, shvatili su da je uložen novac

Gaje svinje za svoje potrebe

uvek vredan i tako su se opredelili da nabave francuske ovce.

- Sada već imamo stado. Nemački otkupljivač i ne trebaju nam jer plasiramo ovce na slobodno. Ovce su nam umatičene, domaćinstvo je registrovano, ali subvencije nismo dobili jer ih očekujemo da sledeće godine. Subvencijama, inače, nisam zadovoljan, smatram da država pomaže velike, a treba da pomaže male proizvodjače farmere koji treba da ojačaju i da se uposle - ocenjuje Paja.

Za njega nije stvar samo raditi i imati već i zaraditi. Ima sreću da je stalno zaposlen, pa ne živi samo od ovčarstva, ali je logika ista. Oko ovaca ima posla, ali zarade baš nema, ali se nuda da će je biti.

Posla se ne boje

- O ovčijoj vuni je diskutabilna priča, svodi se na kriminal. Plaćaju je 40 dinara kilogram, a jedno šišanje je 200 dinara. Sve sam radim zajedno sa čla-

novima porodicu. Imam i mašinu za šišanje pa i to sami radimo, jer se ne isplati plaćati. Jedna kožica od jagnjeta Il de Frans, u rangu je Merino ovce, a košta 100 dinara. Od toga žive samo nakupci - otvoreno kaže Paja Dević.

Deviči drže i svinje, pre svega za svoje potrebe. Sve što se opravi u njihovom prasilištu ne prodaju kao prase već tove i plasiraju kao tovlijenike. Tu imaju oko 1.000 dinara premije do države, ali i ona kasni. Na zemlju koju poseduju ove godine još nisu ništa dobili.

Zato su našli računicu da sejudo što treba njihovoj stoci i to im je dokazano najisplativije.

Ali, za rad na poljima treba mehanizacija. Imaju je, ali je prastara. Servisirana je, registravana, u voznom stanju, ali odslužila svoje. Traktor je 1973. godine, a ni ostaša mehanizacija nije mlađa. A o nabavci nove samo s erazmišlja odlaze do nekih boljih vremena.

Ipak Paja Dević se ne žali, a kaže da isto misle i ostali u njegovoj porodici - supruga, dva sina, snaja i dvoje unučadi. Zbog toga, pre svega, kaže da su oni srećna porodica.

Sa svojim ovcama Paja Dević je učestvovao na manifestaciji "Sremski ručak čobanski" u Bašincima gde je lane dobio pehar za stado šilježadi. Od SRP "Zasavica" je tada kao nagradu dobio magare. Učestvovao je i ove godine u Bašincima na istoj manifestaciji ali je nagrada otišla drugom uzgajivaču. Nagrade nisu toliko važne koliko uverenje Paje Devića da radi ono što treba da rade pravi sremački domaćini.

S. D. - M. M.

Ovce u staji koju su sami sagradili

